

Handläggare
Bergmark Magnus
Eikman Johan

Datum
2017-02-07

Diarienummer
SCN-2018-0082

Socialnämnden

Årsbokslut 2017

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna årsbokslut 2017,

att godkänna rapport om uppföljning av internkontrollplan 2017 samt

att överlämna årsbokslutet till kommunstyrelsen.

Ärendet

Analys av ekonomiskt utfall

Nämndens resultat för 2017 är -18,9 mnkr, att jämföra med en nollbudget. Resultatet föregående var 7,2 mnkr. Insatskostnader är den avgörande orsaken till att förvaltningen inte klarar budget i balans. Personalkostnader inklusive inhyrd personal, men exklusive arvode för insatser är 4,7 mnkr lägre än budget. Resultatet per verksamhet är Missbrukarvård och övrig vård för vuxna -5,6 mnkr, Barn och ungdomsvård -16,2 mnkr, Familjerätt och familjerådgivning -5,5 mnkr och Ensamkommande +8,7 mnkr. Inom Barn och Ungdomsvården har haft det största inflödet av ärenden under året. Område Ensamkommande har genomgått en stor omställning för att klara av den lägre ersättningsmodellen ifrån Migrationsverket.

Augustiprognosen visade ett resultat på -25,5 mnkr med en osäkerhet på +/- 5,0 mnkr. Årets sista månad gav ett positivt resultat. Det beror främst på högre utbetalade belopp på återsökta medel ifrån migrationsverket, men även återsökt moms ifrån skatteverket för område Ensamkommande.

Det höga inflödet av ärenden i kombination med ett högt antal vakanta tjänster har försvårat och fördröjt besparingsarbetet för förvaltningen. Ett kontinuerligt arbete med att effektivisera och förstärka förvaltningens ekonomi pågår för att uppnå budget i balans 2018.

Verksamhetsbokslut

Nämnden har uppnått övervägande del eller mer i åtta av kommunfullmäktiges nio inriktningsmål. I målet ”Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi” uppfyllde nämnden delar av den planerade för men gjorde ett minusresultat på 18,9 mnkr.

Områden där nämnden har gjort mer än den planerat för är t.ex. nämndens områdesarbete tillsammans med polis och frivilliga aktörer. Ett annat exempel är nämndens förbättrings-/omställningsarbetet gällande ensamkommande barn, där gjorde verksamheten stora omställningar och förbättringar. Dessutom gjordes satsningar tillsammans med andra aktörer för att möjliggöra för asylsökande att stanna kvar i kommunen.

Nämndens sammanställda analys

Nämnden har genomfört en rad stora utvecklings- och förbättringsarbeten under 2017. Detta trots utmaningar som stora ekonomiska kostnadseffektiviseringar, en utmanande personalsituation inom barn- och ungaområdet och intensivt arbete med en ny nämndorganisation.

Nämnden har under 2017 effektiviserat sitt arbete och sänkt utredningstiden gällande både barn och ungdom och vuxna med missbruksproblem till ett värde under jämförbara kommunerna. Det är första gången nämnden har kortare utredningstider än jämförbara kommunerna sedan Uppsala började mäta detta 2014.

Nämnden har under året förbättrat värdet gällande ej återaktualiserade ärenden och ligger nu i nivå med eller strax över jämförbara kommuner. Missbruksvården har trots ett ökat antal ärenden minskat kostnaderna genom ett nära samarbete mellan myndigheten och förvaltningens egna öppenvård.

Medarbetarenkäten visar att arbetssituationen är bättre än kommungenomsnittet. Inom områdena motivation, styrning och ledarskap ligger resultatet i nivå med kommungenomsnittet.

Internkontroll

Flera av kontrollmomenten har delredovisats vid två tillfällen under 2017. Utifrån de kontroller som har genomförts kan konstateras att det finns behov av att tydligare rutiner för anmälan av delegationsbeslut och att det behövs utbildningsinsatser inom områdena bisysslor, mutor och jäv. Två områden som utvecklats positivt under år året är utbetalning till uppdragstagare och att personalomsättningen minskat.

Bilagor

Bilaga 1: Analys av ekonomiskt utfall

Bilaga 2a: Verksamhetsbokslut

Bilaga 2b: Verksamhetsbokslut, nämndmål och uppdrag

Bilaga 3: Socialnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Bilaga 4: Redovisning internkontroll årsbokslut 2017

Bilaga 5: Nyckeltal IFO

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Handläggare
Bergmark, MagnusDatum
2018-02-07Diarienummer
SCN-2018-0082

Socialnämnden

Socialnämnden – årsbokslut 2017

	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Bokslut	Bokslut 2017	Bokslut ¹ 2016	Prognos 201708
Belopp i miljoner kronor					
Nämnden totalt	628,1	647,0	-18,9	7,2	-25,5
Politisk verksamhet	4,7	5,0	-0,3	-0,1	-0,3
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	162,6	168,2	-5,6	-9,6	-5,4
Barn- och ungdomsvård	440,5	456,7	-16,2	-2,7	-16,2
Familjerätt och familjerådgivning	11,8	17,3	-5,5	-3,3	-5,5
Flyktingmottagande, ensamkommande barn och unga	8,6	-0,2	8,7	22,9	1,9
Övriga verksamheter	0,0		0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	2,3	0,7			

1. Enligt 2016 års organisation

Analys av ekonomiskt utfall

Resultaträkning inklusive interna intäkter och kostnader (tkr)

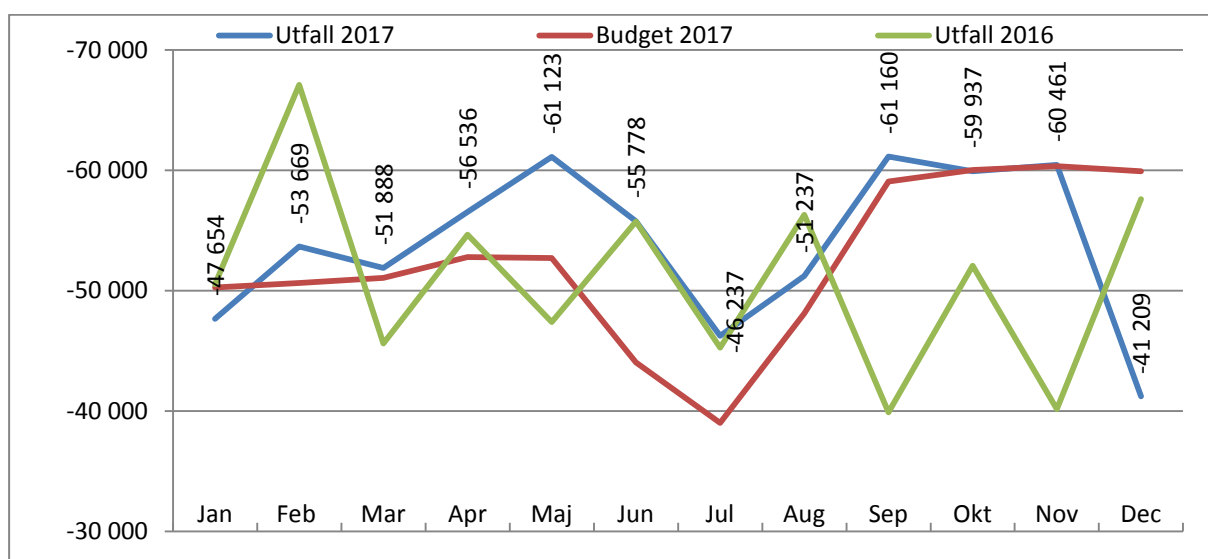
Resultaträkning	Utfall helår 2017	Prognos helår 2017	Budget helår 2017	Utfall helår 2016
Intäkter	552 415	542 899	532 741	432 856
Personalkostnader	-417 342	-424 234	-451 258	-250 454
Lokalkostnader	-51 457	-50 205	-49 970	-30 883
Övriga kostnader	-728 808	-720 293	-663 701	-762 576
EBITDA (Operativt resultat)	-645 192	-651 833	-632 188	-611 058
79x - Av- och nedskrivningar	-1 696	-1 720	-950	-1 303
Avskrivningar	-1 696	-1 720	-950	-1 303
840 - Finansiella intäkter	2	1	-1	1
830 - Kommunbidrag	628 109	628 108	628 109	619 716
850 - Finansiella kostnader	-101	-104	-53	-119
Finansnetto	628 009	628 005	628 054	619 598
Effektiviseringskrv		0	5 084	
Årets resultat	-18 878	-25 548	0	7 236

Olika organisationer och redovisningsmodeller mellan 2016 och 2017 påverkar jämförelse mellan åren.

Nämndens resultat för 2017 är -18,9 mnkr, att jämföra med en nollbudget. Resultatet föregående var 7,2 mnkr. Insatskostnader är den avgörande orsaken till att förvaltningen inte klarar budget i balans. Personalkostnader inklusive inhyrd personal, men exklusive arvode för insatser är 4,7 mnkr lägre än budget. Resultatet per verksamhet är Missbrukarvård och övrig vård för vuxna -5,6 mnkr, Barn och ungdomsvård -16,2 mnkr, Familjerätt och familjerådgivning -5,5 mnkr och Ensamkommande +8,7 mnkr. Barn och Ungdomsvården har haft det största inflödet av ärenden under året. Område Ensamkommande har genomgått en stor omställning för att klara av den lägre ersättningsmodellen ifrån Migrationsverket.

Augustiprognosen visade ett resultat på -25,5 mnkr med en osäkerhet på +/- 5,0 mnkr. Årets sista månad gav ett positivt resultat. Det beror främst på högre utbetalade belopp på återsökta medel ifrån Migrationsverket, men även återsökt moms ifrån skatteverket för område Ensamkommande.

Det höga inflödet av ärenden i kombination med ett högt antal vakanta tjänster har försvårat och fördröjt besparingsarbetet för förvaltningen. Ett kontinuerligt arbete med att effektivisera och förstärka förvaltningens ekonomi pågår för att uppnå budget i balans 2018.

Nettokostnaderna är nämndens kostnader reducerat med samtliga intäkter förutom kommunbidrag. Det vill säga de kostnader som ska finansieras med skatter och kommunal-ekonomisk utjämning. Ovan graf visar månatlig nettokostnadsutveckling, den totala nettokostnaden för 2017 blev 646,9 mnkr (se blå linje) jämfört med budget 628,0 mnkr (se röd linje), och föregående år 612,4 mnkr.

Analys av ekonomiskt utfall

Politisk verksamhet

Resultaträkning	Utfall helår 2017	Prognos helår 2017	Budget helår 2017	Utfall helår 2016
Personalkostnader	-4 850	-4 910	-4 524	-2 986
Övriga kostnader	-106	-100	-154	-267
EBITDA (Operativt resultat)	-4 957	-5 009	-4 678	-3 252
830 - Kommunbidrag	4 678	4 678	4 678	3 175
Finansnetto	4 678	4 678	4 678	3 175
Årets resultat	-279	-331	0	-77

Resultatet för den politiska verksamheten är -279 tkr. Avvikelsen jämfört med budget beror på förändrad organisering av utskottssekreterare. Det är även förändrad redovisning av utskottssekreterare som är den stora skillnaden jämför med föregående år i personalkostnader.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna

Resultaträkning	Utfall helår 2017	Prognos helår 2017	Budget helår 2017	Utfall helår 2016
Intäkter	48 275	48 256	48 138	6 843
Personalkostnader	-61 977	-62 545	-65 727	-33 044
Lokalkostnader	-14 847	-14 780	-15 017	-10 016
Övriga kostnader	-138 769	-138 065	-134 459	-130 244
EBITDA (Operativt resultat)	-167 317	-167 136	-167 066	-166 462
79x - Av- och nedskrivningar	-842	-804	-580	-786
Avskrivningar	-842	-804	-580	-786
830 - Kommunbidrag	162 569	162 569	162 571	157 662
850 - Finansiella kostnader	-35	-33	-38	-55
Finansnetto	162 534	162 536	162 533	157 607
Effektiviseringskrav		0	130	
Årets resultat	-5 625	-5 404	-4 983	-9 641

Olika organisationer och redovisningsmodeller mellan 2016 och 2017 påverkar jämförelse mellan åren.

Verksamhetens resultat är -5 625 tkr, det är väldigt nära den prognos som sammanställdes i augusti. Avvikelsen jämfört med budget är 642 tkr. Högre Insatskostnader har påverkat resultatet negativt under året.

De tre beroendeenheterna har trots ett ökat antal ärenden minskat kostnaderna för insatser. Detta beror på ett nära samarbete mellan beroendeenheterna och förvaltningens egen öppenvård, vilket gjort att man tillsammans kunnat tillgodose behovet av insatser i mycket högre grad än tidigare.

Nexus ger stödverksamhet för personer som är utsatta för hot eller våld av anhörig eller närstående. De har under året fått ett ökat antal ansökningar, vilket har genererat 22% fler aktualiseringar än 2016. Antal skyddsplaceringar har ökat stort, men under slutet av året har dock kostnadsökningen avstannat. Det beror på att ett antal lägenheter har avsatts för gruppen våldsutsatta, vilket möjliggör att placeringar kan avslutas.

Socialjouren och boendeenheten har under året legat något bättre än budget.

Återsökning av vårdkostnader för Vuxna med uppehållstillstånd har genererat 460 tkr i ersättning från Migrationsverket.

Insatskostnad	2017	%-fördelning	2016	%-fördelning
5711 - Institutionsvård för vuxna missbrukare	-32 998	32,6%	-38 767	39,4%
5712 - Familjehemsvård för vuxna missbrukare	-1 705	1,7%	-349	0,4%
5713 - Bistånd som avser boende	-29 771	29,4%	-26 411	26,8%
5714 - Individuellt behovspröv.öppen vård	-4 427	4,4%	-12 906	13,1%
5719 - Råd och stöd	-12 839	12,7%	-5 338	5,4%
5721 - Institutionsvård övriga vuxna	-991	1,0%	-2 415	2,5%
5723 - Bistånd som avser boende övriga vuxna	-15 885	15,7%	-8 906	9,1%
5724 - Individuellt behovsprövad öppen vård övriga vuxna	-2 703	2,7%	-2 963	3,0%
5729 - Råd och stöd övriga vuxna	0	0,0%	-335	0,3%
S:a	-101 319		-98 390	

Insatskostnaderna utgör 62% av verksamhetens totala kostnader. Skillnader på verksamhetskostnader mellan åren har till stor del med korrigeringar i kostnadskontering att göra, delvis beroende på den nya organisationen.

Barn- och ungdomsvård

Resultaträkning	Utfall helår 2017	Prognos helår 2017	Budget helår 2017	Utfall helår 2016
Intäkter	174 575	166 890	156 956	17 661
Personalkostnader	-243 437	-246 289	-268 279	-146 895
Lokalkostnader	-16 558	-16 525	-16 913	-4 882
Övriga kostnader	-371 199	-360 688	-307 596	-303 702
EBITDA (Operativt resultat)	-456 620	-456 611	-435 832	-437 818
79x - Av- och nedskrivningar	-110	-162	-342	-205
Avskrivningar	-110	-162	-342	-205
840 - Finansiella intäkter		-0	-1	
830 - Kommunbidrag	440 551	440 550	440 550	435 358
850 - Finansiella kostnader	-7	-11	-13	-16
Finansnetto	440 544	440 538	440 535	435 342
Effektiviseringskrav		0	4 893	
Årets resultat	-16 187	-16 235	9 254	-2 681

Olika organisationer och redovisningsmodeller mellan 2016 och 2017 påverkar jämförelse mellan åren.

Verksamheten har ett resultat på -16 187 tkr. Det är väldigt nära prognosen, men avviker -25 441 tkr jmf med budget. Verksamheten var budgeterad med ett överskott.

Verksamheten har haft hög belastning med ett högt inflöde av ärenden, under året skedde 6 273 st orosanmälningar att jämföra med 2016 då det var 5 647 st, en ökning med 11%. Mellan åren 2016 och 2015 var ökningen 6%. Under 2017 har 965 st insatser genomförts jämfört med 2016 då det var 616 st. Antalet vård dygn på HVB har ökat med ca 13%, antalet dygn på familje- och jourhem ligger i nivå med 2016. Totalt antal vård dygn för HVB och jour- och familjehem summeras till 94 480 st det är en ökning med 3,3% jämfört med 2016 då det var 91 466 st. Den dyrare andelen SIS-placeringar har ökat jämfört med föregående år ifrån att vara 3,6% till 4,9% av antalet vård dygn.

Insatskostnad	2017	%-fördelning	2016	%-fördelning
5731 - HVB-vård för barn och unga	-143 794	42,2%	-117 498	37,2%
5732 - Familjehemsvård barn/ungdom	-82 801	24,3%	-79 177	25,1%
5733 - Individuellt behovspröv.öppen vård	-79 812	23,4%	-84 045	26,6%
5739 - Råd och stöd	-34 595	10,1%	-34 840	11,0%
S:a	-341 001		-315 559	

Tabellen visar att insatskostnaderna för Barn och Ungdom är 341 mnkr för 2017 det är en ökning med 25,4 mnkr (8,0%) jämför med 2016. Insatskostnaderna utgör 72% av Barn och Ungdoms totala kostnader.

Under året har Edeby HVB startats i egen regi, med inriktning missbruksproblematik hos barn och

unga. Verksamheten har riktat sig till ungdomar under 18 år, men kommer under 2018 även att rikta sig till ungdomar över 18 år. Tanken är kunna korta ned placeringstiden, samt jobba med ungdomar i ett tidigare skede med ett lokalt HVB.

Barn och Ungdoms verksamheten har erhållit 3 811 tkr i ersättning av Migrationsverket som avser barn och ungdomar med uppehållstillstånd, men som inte är Ensamkommande.

Verksamheten har haft många vakanta socialsekreterartjänster vilket har tillsats med inhyrd personal. Personalkostnaden inklusive inhyrdpersonal är dock 2,5 mnkr lägre än budget och 1,4 mnkr lägre än prognosen.

Under året har åtgärdsprogram tagits fram för att nå en budget i balans. Det planeras för förändring av vårdkedjor, i syfte att minska antalet dyrare HVB-placeringar. Det har även satsats mycket resurser på rekrytering av socialsekreterare. Utsikterna för att bemanna med egen personal ser mycket bra ut inför 2018.

Familjerätt- och familjerådgivning

Resultaträkning	Utfall helår 2017	Prognos helår 2017	Budget helår 2017	Utfall helår 2016
Intäkter	781	598	380	866
Personalkostnader	-11 377	-11 495	-11 161	-9 773
Lokalkostnader	-1 571	-1 458	-1 553	-256
Övriga kostnader	-5 119	-4 914	-3 756	-5 284
EBITDA (Operativt resultat)	-17 286	-17 269	-16 089	-14 446
79x - Av- och nedskrivningar	-1	-1		-2
Avskrivningar	-1	-1		-2
830 - Kommunbidrag	11 757	11 757	11 757	11 171
850 - Finansiella kostnader	0	0		-0
Finansnetto	11 757	11 757	11 757	11 171
EBT (Årets resultat)	-5 530	-5 514	-4 332	-3 277
Effektiviseringskrav		0	61	
Årets resultat	-5 530	-5 514	-4 271	-3 277

Verksamheten består av familjerätt, familjerådgivning och umgängesrätt. Resultatet -5 530 följer prognosen, dock avviker det mot budget med -1 259 tkr. Umgängesstöd har tidigare år tillhört Barn och Ungdomsvården, men ligger nu organiserat under Familjerätten det är en stor avvikelse jämfört med budget och 2016.

Flyktingmottagande, ensamkommande barn och unga

Resultaträkning	Utfall helår 2017	Prognos helår 2017	Budget helår 2017	Utfall helår 2016
Intäkter	328 755	325 437	327 226	404 582
Personalkostnader	-71 882	-75 085	-80 673	-36 361
Lokalkostnader	-9 209	-8 758	-8 395	-3 510
Övriga kostnader	-247 447	-248 182	-246 681	-354 148
EBITDA (Operativt resultat)	218	-6 589	-8 524	10 562
79x - Av- och nedskrivningar	-28	-28	-28	0
Avskrivningar	-28	-28	-28	0
840 - Finansiella intäkter				1
830 - Kommunbidrag	8 554	8 554	8 554	12 350
850 - Finansiella kostnader	-1	-2	-2	-1
Finansnetto	8 553	8 552	8 551	12 349
Årets resultat	8 743	1 936	0	22 912

Olika organisationer och redovisningsmodeller mellan 2016 och 2017 påverkar jämförelse mellan åren.

Resultatet för verksamhet Ensamkommande är + 8 743 tkr det är bättre än både budget (8 743 tkr) och prognos (6 807 tkr). Av de totala kostnaderna utgör 73% av verksamhetens insatskostnader. Verksamheten har varit under stor omställning beroende för volymförändringar och ändrade ersättningsmodell ifrån Migrationsverket.

Antalet ensamkommande barn, som gäller under avdelningens ansvar har under året minskat från 519 vid årets ingång till 421 vid årets slut. En minskning med 19 procent. Antalet anvisningar har under året varit 11 totalt, mot beräknade ca 40 utifrån Migrationsverkets prognos. Vid årets slut befann sig 182 ungdomar fortfarande i asyprocess, av dessa har 75 fyllt 18 år. Fler ungdomar än beräknat vid årets ingång har fått avslag och/eller blivit åldersuppskrivna varvid ersättningen från Migrationsverket varit betydligt lägre än vad som förutsattes vid årets ingång.

Under våren 2017 omförhandlades individavtalen gällande den konsulentstödda vården i två omgångar. Detta var nödvändigt att göra utifrån att de nya ersättningsreglerna kraftigt reducerade ersättningen från Migrationsverket. Omförhandlingarna gav önskad effekt och resulterade i kraftfulla besparingar. Andra åtgärder som förvaltningen vidtagit under året för att anpassa kostnaderna till de nya ersättningsreglerna är uppsägning och avslut av externa avtal med vårdgivare. Vidare genomfördes omställning av boende inom den egna regin från HVB till stödboende. Under året har Jälla HVB omvandlats till stödboende. Detsamma gäller Kronparken tre som också omvandlades från HVB till stödboende. Under året har stödboende Kronparken fyra därtill öppnats. Reducering av personal har ägt rum både inom egen regi och myndighet. Avdelningen tilldelas under andra halvåret ca 20 lägenheter, vilket räknas in under vårdformen stödboenden. Under senare delen av 2017 har det beslutats om ytterligare omställning och anpassning av verksamheten som kommer träda i kraft 2018.

En kategorisering utifrån ungdomens enskilda förutsättningar och behov har genomförts. Syftet är att ha hög kvalitet och möjliggöra en god integration. Flertalet HVB och stödboende har under året ställt om till eget hushåll. Ungdomarna får ta eget ansvar för ekonomi och mathushållning. Detta har fallit väl ut och processen fortgår under 2018.

Faktiska återsökningar till Migrationsverket är gjorda till och med 2017 avseende föregående

ersättningsmodell samt delvis gällande den ersättningsmodell som gäller från och med 1 juli 2017. Resultatet för 2017 inkluderar därför uppbokade förväntade intäkter, det vill säga återsökningar och uppskattade schabloner för år 2017 motsvarande cirka 44,1 mnkr. I den nya återsökningsmodellen finns möjlighet att söka för SoL placeringar som är att jämnställas med LVU vård. Vilka placeringskostnader som ryms inom detta område är inte helt klarlagt från Migrationsverkets sida varför förvaltningen i detta skede valt att inte boka upp intäkter avseende den posten. Arbetet med återsökning för denna post fortgår dock inom givna tidsramar.

Investeringar

Årets investeringar består av inventarier till Hammesplanaden 684 tkr. Det genomfördes under första kvartalet.

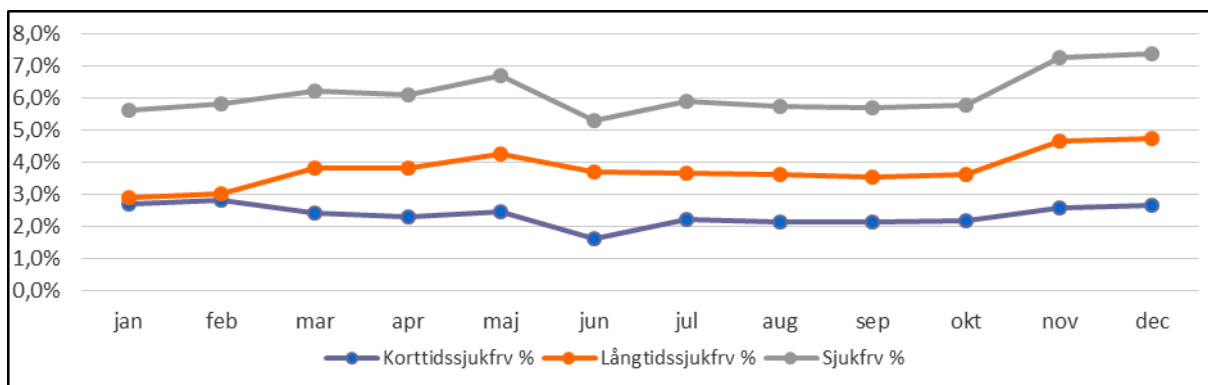
Lönekostnadsutveckling

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING					Varav effekt av		Varav återstående del (volymmer mm)	
	Belopp i tusen kronor				löneavtal			
	Bokslut	Bokslut ¹ föregående år	Diff %	Diff tkr	%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	288 701	167 491	72%	121 210	2,5%	7 218	68%	113 993
1. Enligt 2016 års organisation								

Lönekostnadsökningarna för 2017 uppgår till 2,5 procent. Socialförvaltningen har övertagit ansvaret för egen regi, som tidigare låg inom Vård och Omsorg. Det har påverkat lönekostnaderna med 115 020 tkr. I övrigt har lönekostnader var lägre jmf med 2016, eftersom flertalet tjänster har varit vakanta och delvis varit tillsatta med inhyrd personal.

Sjukfrånvaron

Den ackumulerade korttidssjukfrånvaron har varit genomgående låg, ackumulerat för året 2,26%, långtidssjukfrånvaro ligger något högre 3,81%. Totalt ger det 6,1%, jämfört med föregående år (5,2%) är de långtidssjukfrånvaron som har ökat och korttidsfrånvaron ligger på samma nivå.

Handläggare
Eikman Johan

Datum
2018-02-01

Diarienummer
SCN-2018-0082

Socialnämnden

Bilaga 2a

Verksamhetsbokslut 2017

Inriktning mål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Indikatorer

Resultat årsbokslut

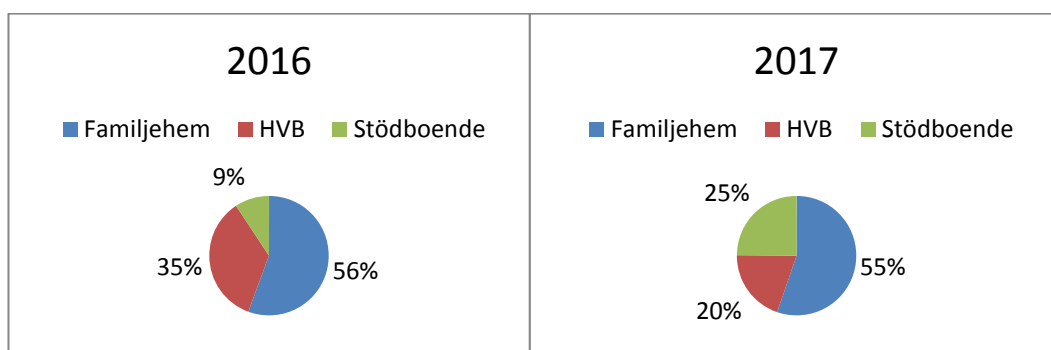
Belopp i miljoner kronor	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Bokslut	Bokslut 2017	Bokslut ¹ 2016	Prognos 201708
Nämnden totalt	628,1	647,0	-18,9	7,2	-25,5
Politisk verksamhet	4,7	5,0	-0,3	-0,1	-0,3
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	162,6	168,2	-5,6	-9,6	-5,4
Barn- och ungdomsvård	440,5	456,7	-16,2	-2,7	-16,2
Familjerätt och familjerådgivning	11,8	17,3	-5,5	-3,3	-5,5
Flyktingmottagande, ensamkommande barn och unga	8,6	-0,2	8,7	22,9	1,9
Övriga verksamheter	0,0		0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	2,3	0,7			

1. Enligt 2016 års organisation

Beläggningsgrad egen regi

Beläggningsgrad egen regi	Källa	2016	2017
Avdelning Behandling och utredning	Egen uppföljning	-	94 %
Avdelning Ensamkommande	Egen uppföljning	-	94 %

Andel placeringar i stödboende (ensamkommande) – har gått från 9 % till 25 %

Källa: Egen uppföljning

Kommentar

Nämnden har enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Flera åtgärder har vidtagits för att uppnå målet. Bland annat har verksamhet förts över i egen regi, hemmaplanslösningar har utvecklats för att undvika placeringar, samt utvecklat ekonomi- och kvalitetsstyrning. Utifrån förändrade och sänkta ersättningsregler avseende statliga ersättningar för ensamkommande barn har nämnden arbetat aktivt med att ställa om till andra boendelösningar.

Nämnden har genomfört en upphandling av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn och även omförhandlat individavtal med leverantörer för konsulentstött familjehemsvård i flera steg och sänkt kostnaden avsevärt. En ny samlad nämndorganisation har inneburit möjligheter att utveckla och förbättrade arbetssätt i syfte att sänka placeringskostnaderna inom framförallt barn- och ungdomsområdet. Fortsatt kvalitetssäkringsarbete avseende återsökning av statsbidrag för ensamkommande barn pågår.

Handläggarna på Beroendeenheterna har fått utbildning i att använda Genushanden. Implementeringen har genomförts och en uppföljning och utvärdering kommer att göras. En jämställdhetsanalys av handläggning och biståndsbeslut har genomförts på avdelning Vuxen. Förbättringsarbete avseende återsökning statsbidrag har genomförts. Ytterligare arbete med rutin för bevakning och ansökan om externa medel är framtagen. Ansökan om externa medel inom området ensamkommande barn är genomförd för det gamla ersättningssystemet. Rutiner och processer för det nya systemet är under framtagande.

Genom att myndigheten och Råd&stöd samordnats har en gemensam arbetsform med flexibla problemlösningar tagits fram. Samarbetsmöten "Ett Uppsala möten" genomförs och har fallit väl ut när det gäller att hitta interna lösningar som ett alternativ till placeringar. En årsarbetare har avsatts för samordningsuppdrag kopplat till "Ett Uppsalamöten".

Insatsen ungdomscoach har utökats och kan nu erbjuda fler platser. Inom enheten Mentorn kommer medarbetare att arbeta som samordnare i komplexa ungdomsärenden.

Metoden Signs of safety fortsätter att implementeras inom förvaltningen. Grundutbildning och handledning finns. Även verksamheterna inom Råd & stöd deltar i implementeringen. Metoden bygger på att göra barn och ungdomars nätverk mer aktivt och ta ett större ansvar.

Ny process är implementerad där avdelningschef går igenom samtliga placerade ungdomar med respektive enhetschef en gång per månad. Detta sker tillsammans med en medarbetare som ansvarar för placeringsavtalen vilket bidrar till att ersättningsfrågor uppmärksammas. Vid genomgångarna fokuseras bland annat på om det finns ungdomar som kan omplaceras till stödboende och därmed minska kostnaderna för placeringar.

Ett program i ProCapita har implementerats som möjliggör utskick av inbetalningsavier till föräldrar vars barn är placerade. Detta har medfört en ökning av antalet inbetalda ersättningar. En översyn över pågående kontaktpersonsinsatser har genomförts för att uppmärksamma och

avsluta insatser som pågått över lång tid. Ekeby verkstad lades ned under hösten 2017 i samband med att utbildningsnämnden valde andra prioriteringar.

Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Indikatorer

Indikator	Källa	2016	2017
Antal innovationer per år	Egen uppföljning	-	0

Kommentar

Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Nämnden har genomfört en rad åtgärder i syfte att förbättra mottagandet av ensamkommande barn. Förhandling av avtal och andra åtgärder pågår för att möta lagändring om sänkta ersättningsnivåer. Nämnden har genomfört en upphandling av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn för att säkra kvaliteten och trygga tillgången på konsulentstödda familjehem. Nämnden har arbetat för att öka antalet stödboenden och placeringar i stödboende för ensamkommande barn. Fyra stödboenden har öppnat och planering finns för ytterligare två-fyra boenden.

Nämnden utvecklar arbetssätt med stöd av teknik så som krypterad e-post, digitala handlingar till individutskott, samt Skype-möten för att bättre möta invånarnas behov och underlätta det vardagliga arbetet för medarbetarna så att mer tid frigörs för direkt medborgarkontakt.

Inriktningsmål 3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Indikatorer

Indikator	Källa	2016	2017
Andel ekologiska livsmedel	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	24,0 %	24,7 %
Andel fossilbränslefria fordon	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	29 %	59 %
Andel fossilfritt bränsle	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	22 %	39 %
Total energianvändning för transporter (användning av bil i tjänsten)	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	474 MWh	482 MWh

Kommentar

Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Den förstärkta SSP-enheten har bedrivit ett framgångsrikt områdesarbete både tillsammans med andra professionella och frivilliga aktörer. Tillsammans med polisen har SSP och övrig socialtjänst medverkat vid särskilda insatser riktad mot ungdomar och narkotikamissbruk i centrala Uppsala. Insatserna har varit framgångsrika och flertalet ungdomar har omhändertagits och fått stöd för att bryta sitt missbruk. Områdesarbetarna arbetar både dag- samt kvällstid och har under så kallade riskhelger varit extra bemannade. Bland annat i samband med Valborg, skolavslutningen, kulturnatten och reggaefestivalen har de tillsammans med polis och vuxenvandrare bedrivit ett uppsökande arbete men även ansvarat för en sambandscentral.

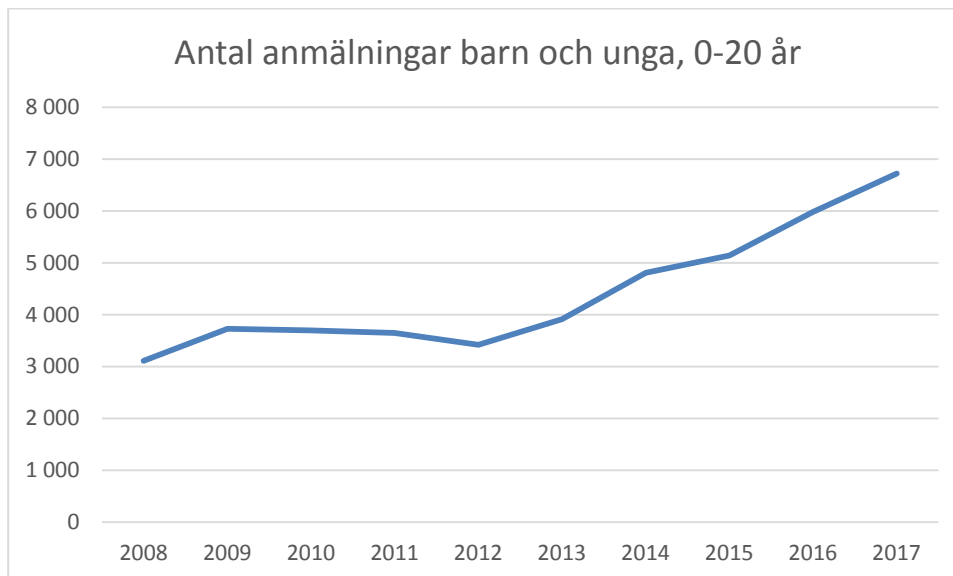
Digitala handlingar har införts för individutskotten vilket innebär en kraftigt minskad administration som sparar mycket tid och energi för medarbetarna och innebär en högre säkerhet avseende känsliga handlingar, samt minskad pappersförbrukning. Säker (krypterad) e-post införs successivt under året, vilket minskar administrativ börda för medarbetarna och ger en ökad säkerhet i hanteringen internt och externt. Planering pågår för att uppmuntra till cykelanvändning istället för bil där så är möjligt.

Uppdraget med att ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet är till del påbörjat inom vissa avdelningar avseende ekologiska livsmedel. Ett förvaltningsgemensamt arbete med kartläggning och samordning av miljö- och klimatfrågor beräknas påbörjas under 2018. I kartläggningen ingår också uppdraget med att utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.

Inriktning mål 4: Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Indikatorer

Källa: Egen uppföljning

- Andel barn och ungdomar som inte använder alkohol, narkotika, dopning eller tobak, åk 9, flickor-pojkar

		Årskurs 9					
Andel som aldrig:		Pojkar			Flickor		
		2013	2015	2017	2013	2015	2017
rökt	Uppsala	66,2	69,8	73,1	61,0	69,3	72,7
	Länet Total	62,9	67,3	71,6	59,6	67,1	70,1
snusat	Uppsala	81,6	74,9	75,1	85,3	88,6	89,5
	Länet Total	73,5	70,9	73,1	83,3	86,5	88,0
druckit alkohol	Uppsala	60,2	59,4	63,8	47,5	54,0	55,9
	Länet Total	53,8	56,7	59,5	45,3	51,7	55,3
använt narkotika	Uppsala	93,9	93,2	93,3	95,6	95,4	94,8
	Länet Total	92,3	94,3	93,0	94,6	94,4	94,8

Källa: Liv och hälsa Ung

- Följsamhet till beslutade handlingsplaner (åtgärder genomförs enligt plan)
- Antal HBTQ-diplomerings inom nämndens verksamhetsområde: 1

Kommentar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

En aktivitetsplan som utvecklingskommun för romsk inkludering, med fyra delområden, har tagits fram i delaktighet med målgruppen samt berörda nämnder. Implementering av handlingsplan för våldsbejakande extremism pågår och projektledare för stöd till ensamkommande med posttraumatisk stress rekryteras. Stödet till socialt utsatta EU-medborgare fortgår med härbärge, dagverksamhet och samverkansmöten med ideella organisationer.

En kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck har initierats och planerats på utvalda skolor för elever i årskurs nio. Förvaltningen har i samarbete med TRIS- tjejers rätt i samhället samt Länsstyrelsen i Uppsala gjort ett grundligt förankringsarbete i de skolor som berörs av enkätundersökningen. TRIS kommer även att finnas med under hela genomförandet samt i efterarbetet. Resultatet av kartläggningen kommer att sammanställas och kommuniceras under våren 2018. Nämnden har under året ingått partnerskap med Tjejers rätt i samhället (TRIS). Mottagningen mot våld i nära relationer (MVU) har beviljats ett treårigt verksamhetsbidrag. Bidraget är ett led i att säkerställa att socialstyrelsens föreskrifter om att kommuner bör erbjuda våldsutövare stöd och behandling efterföljs.

Workshop för tobaksfri skola är genomförd och planeringsarbete med hur kommunens ska arbeta med detta mål tillsammans med UBF och MHF och andra samverkanspartners pågår. Styrdokument för Psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer (POSOM) är framtaget och organisationen är i stort sett klar.

Nämnden bidrar i det arbete med äldrevänlig stad som äldrenämnden samordnar. Nämnden arbetar med ansökningar avseende sociala investeringar med inriktning mot att utveckla stöd till biologiska föräldrar till placerade barn, vilket har en välkänd förebyggande effekt. Inom SSP-enheten har medarbetare anställts för att arbeta riktat gentemot områden med ökad andel asylsökanden. Uppsökande arbete har bedrivits i området och tillsammans med boenden för ensamkommande barn och ungdomar har riktade aktiviteter genomförts. En uppsökandetjänst om 50 procent avseende socialt utsatta EU-medborgare med särskilt fokus på barnens situation har tillsatts. Hittills visar det på goda resultat och nämnden når målgruppen bättre än tidigare.

Nexus blev HBTQ-diplomerade i juni 2017.

Inriktningsmål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Indikatorer

Indikator	Källa	2014	2015	2016	2017
Antal bostadssociala kontrakt	Egen uppföljning	930	884	701	606

Källa: Egen uppföljning

Indikator	Källa	Område	2015	2016	2017
Vård dygn i HVB-hem per placerad på HVB-hem, antal/person	Kolada	Liknande kommuner, R9	0,69	0,96	
		Uppsala	1,1	1,38	

Källa: Kolada

Kommentar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Antalet bostadssociala kontrakt har fortsatt att minska under hela 2017. Stor kraft läggs också på det vräkningsförebyggande arbetet. Att minska antalet personer med hyresskuld är viktigt och detta har också hänt under året. Antalet lägenheter i "Bostad först" har under hösten ökat och kommer att göra det även fortsättningsvis. Verksamheten har fungerat mycket bra och två personer kommer under våren 2018 att få överta sina kontrakt. Under hösten 2017 avsattes fem bostadssociala lägenheter till våldsutsatta personer. Personer som har fått tillgång till dessa har efter en relativt kort tid i skyddat boende kunnat flytta in i lägenhet med mål att så långt det är möjligt snabbare återgå till det normala.

Inriktningsmål 6: Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande

Indikatorer

Följs upp genom en sammanvägd bedömning av åtgärderna.

Kommentar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Den kartläggning som samverkansprojektet för ökad skolnärvaro genomfört under 2016 är nu klar och presenterades våren 2017. Rapporten innehåller olika förslag kring konkret arbete och resursförstärkningar. Projekt med skolkoordinatorer har startats med ekonomisk finansiering genom sociala investeringsfonder. Det är ett samarbete mellan socialnämnden,

utbildningsnämnden och omsorgsnämnden för att förhindra hög eller långvarig frånvaro i Uppsalas kommunala grundskolor och gymnasieskolor.

Nämnden verkar för att utveckla samarbetsformer med utbildningsförvaltningen för skolgång för alla barn och unga som är placerade på institution.

Inriktningsmål 7: Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Indikatorer

Indikator	Källa	Område	2015	2016	2017
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde	Kolada	Liknande kommuner, R9	105	105	112
	Kolada	Uppsala	128	128	116
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada	Liknande kommuner, R9	71	71	73
	Kolada	Uppsala	73	72	73
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada	Liknande kommuner, R9	76	77	78
	Kolada	Uppsala	77	72	77

- Antal e-tjänster inom nämndens ansvarsområde: 2
  - Familjehem Sverige, en nationell digital ingång för att anmäla intresse att vara familjehem
  - Möjlighet att lämna synpunkter på socialförvaltningens verksamhet dygnet runt via formulär på webben uppsala.se.

Kommentar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Socialförvaltningen har fortsatt utvecklingen av ett gemensamt kvalitetsledningssystem. Utveckling av intranät har inletts och nyhetsbrev och blogg har startat. Fler processer och

styrdokument har tagits fram. Möjlighet till digitalt stöd för ledningssystem undersöks. Kvalitetsutvecklare har rekryterats för att stödja förvaltningens alla verksamheter.

Flera handläggare på familjerätten har under 2017 genomgått utbildning i fördjupad utredningsteknik. Boendeenheten har startat metodgrupper där man regelbundet och ofta med inbjudna jurister eller andra experter utvecklar metoder i utredningsarbetet.

Ungdomsrådet för ensamkommande barn och ungdomar har utvecklats. Det ger barnen och ungdomarna möjlighet att lyfta synpunkter och idéer gällande mottagandet av ensamkommande barn och unga. Från och med mitten av augusti 2017 kan medborgare lämna synpunkter på socialförvaltningens verksamhet dygnet runt via formulär på webben uppsala.se. Socialförvaltningen medverkar i kommunövergripande arbete med att ta fram riktlinjer för synpunktshantering och förbereda för kontaktcenter. Projektet Växa och må bra genomfördes i samverkan med brukarorganisationen NSPH. I projektet deltog brukarrepresentanter i en metodutveckling med bättre stöd till barn till missbrukande föräldrar. Fortsatt utveckling genom att samla in synpunkter från brukarteamet för verksamhetsutveckling har genomförts. Förvaltningen genomförde för andra året i rad en brukarundersökning i samverkan med SKL och ett flertal kommuner i landet. Formerna för brukarundersökningen är under utveckling med målsättningen att hitta jämförbara kvalitetsindikatorer mellan kommunerna.

Nämnden arbetar tillsammans med övriga berörda nämnder utifrån PRIO-handlingsplan. Särskilt fokus har lagts på att utveckla ungdomsmottagningarna, öka skolnärvaro (samverkansprojekt) och insatser för ensamkommande barn och ungdomar. Samverkan sker med Region Uppsala avseende ett eventuellt införande av ett behandlings- och avgiftningscentrum för personer under 18 år.

Arbetet med att utveckla samordnade individuella planer (SIP) har gjorts och antalet genomförda SIP har ökat, främst inom avdelning Vuxen. Halvvägshus kommer att startas så snart lämplig lokal finns att tillgå. En kartläggning av boende- och vårdkedjan är genomförd. Den interna öppenvården ska användas i högre grad.

En aktualitetsprövning av Program för individ- och familjeomsorgen genomfördes i samband med delårsuppföljningen per augusti. Utredningen visar att programmet är inaktuellt och inte fyller någon styrande funktion och togs därmed bort.

Inriktningsmål 8: Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Indikatorer

Indikator	Område	2015	2016	2017
Förbättrad situation efter kontakt med socialtjänst, andel (%)	Liknande kommuner, R9	73		
	Uppsala	85		

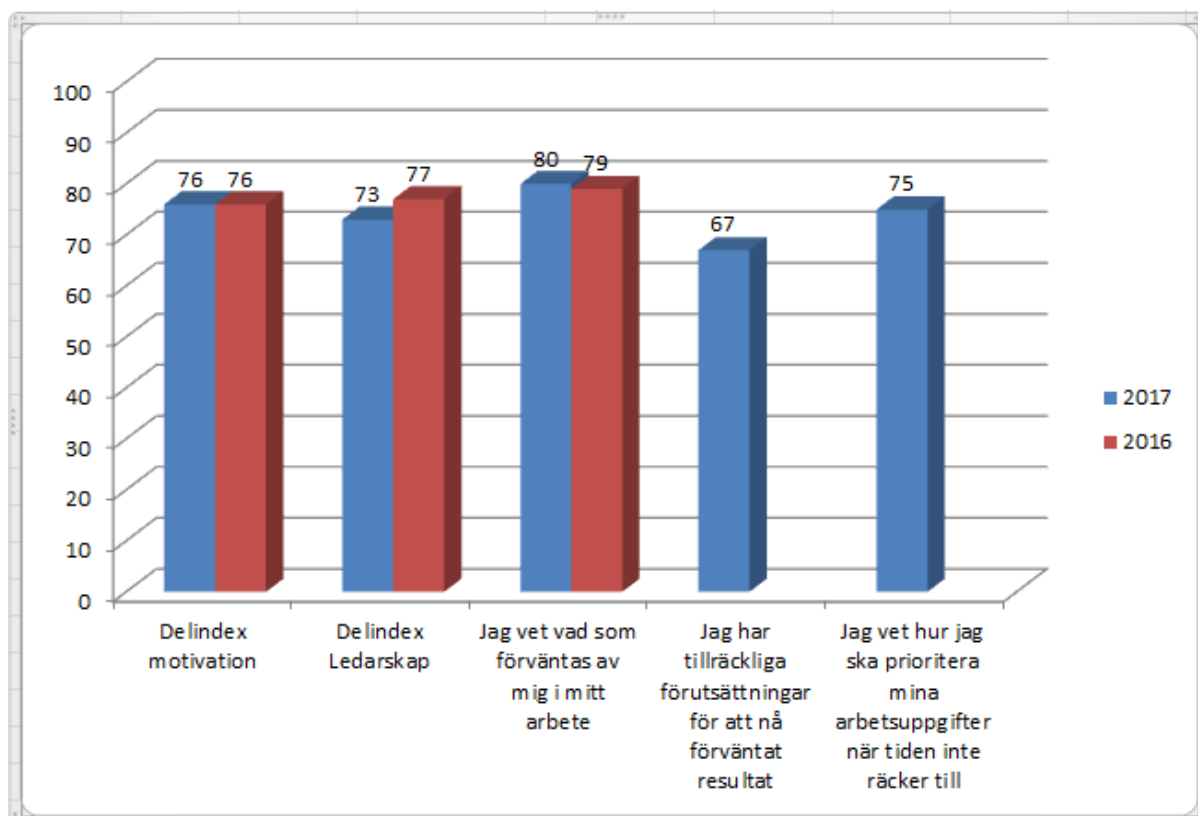
Kommentar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Implementering av metoden Signs of Safety som borgar för en hög delaktighet hos invånarna fortsätter. Arbete pågår med en årsplanering för hur brukarsynpunkter ska samlas in och tas till vara för förbättring av verksamheten. Avdelning Ensamkommande barn och ungdom har medverkat i Nationellt förnyelsejobb via SKL och Avdelning behandlingshem och utredningshem har medverkat i SKLs projekt Innovationsguiden för nya arbetssätt och ökad delaktighet.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Indikatorer

Kommentar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet.

Heltidsreformen är genomförd avseende socialnämndens verksamheter.

Nämnden har påbörjat flera åtgärder som syftar till att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare. Arbetsgrupper med medarbetare inom avdelningarna Barn och Ungdom har tillsatts för att säkra hög delaktighet i att finns lösningar på utmaningen att rekrytera och behålla socionomer. Andra åtgärder som genomförts är att se över annonsering, ökad samverkan med universitetet, utveckla kvalitetsledningssystem och bättre IT-lösningar, samt utvecklingsarbete i samverkansprojekt med fackliga parter.

Det har genomförts ett antal aktiviteter för att stärka och stödja cheferna i deras roll som ledare tex genom; extern grupphandledning, månatliga chefsmöten, utbildningsinsatser inom tex. arbetsmiljö, lönebildning, svåra samtal etc. Cheferna har också ett verksamhetsnära chefstöd från ett antal stabsresursers såsom HR, ekonomi och kommunikation.

För att underlätta beredningsprocessen och skapa forum för medskapande har ett arbetsmiljö- och organisationsutskott inrättats. Metoden för kompetensbaserad rekrytering används vid samtliga rekryteringar. Fortsatt uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts.

Nämnden har kartlagt löneläget och konstaterat att det inte finns osakliga löneskillnader på grund av kön inom nämndens verksamheter.

Handläggare
Eikman Johan

Datum
2018-02-01

Diarienummer
SCN-2018-0082

Socialnämnden

Bilaga 2a

Verksamhetsbokslut 2017

Nämndmål och uppdrag

Innehåll

1	Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	5
1.1	Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar ekonomi i balans.....	5
1.2	Nämndmål: Resurserna fördelas jämställd och rätt insats ges oavsett kön	5
1.3	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	5
1.3.1	Aktivt och strategiskt söka extern finansiering	5
1.3.2	Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet	5
1.3.3	Genomföra jämställdhetsanalyser i samband med kommande investeringar.....	5
1.3.4	Ta fram en långsiktig investeringsplan.....	5
1.3.5	Genomföra en översyn och ta fram åtgärder för att sänka kostnaderna inom barn- och ungdomsområdet (SCN och OSN)	5
1.3.6	Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar.....	6
2	Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i.....	6
2.1	Nämndmål: Verksamheten utvecklas av evidens, innovation och samarbete	6
2.2	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	7
2.2.1	Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer.....	7
2.2.2	Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala	7
2.2.3	Förbereda kommunens åtagande avseende världsarvsansökan inom the "Rise of systematic biology" för Linnés vetenskapliga gärning, exempelvis genom att inrätta naturreservatet Årike Fyris	7
2.2.4	Utveckla arbetet med synsätt gällande nedskräpning och förstörelse och i samverkan med andra aktörer verka för att upprätthålla en trygg, vacker och säker kommun	7
3	Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	8
3.1	Nämndmål: Verksamheten är ekologiskt hållbar	8
3.2	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	8
3.2.1	Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling	8
3.2.2	Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro	8
3.2.3	Öka återvinningen och en säker återanvändning.....	8
3.2.4	Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet	9
3.2.5	Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet (KTN, ÄLN, OSN, SCN, UBN och KS)	9
3.2.6	Utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050	9
4	Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna.....	9
4.1	Nämndmål: Det förebyggande arbetet ska stärkas	9

4.2	Nämndmål: Jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor ska öka.....	9
4.3	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	10
4.3.1	Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad	10
4.3.2	Stärka det förebyggande arbetet genom sociala investeringar	10
4.3.3	Fortsätta utvecklingen av främjande, förebyggande och tidiga insatser för barn och unga (KS, SCN, OSN, AMN, UBN, KTN och IFN)	10
5	Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	10
5.1	Nämndmål: Fler personer tillhörande nämndens målgrupper har arbete och bostad som motsvarar deras behov.....	10
5.2	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	10
5.2.1	Väsentligt minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar (UBN, AMN, SCN och OSN)	10
5.2.2	Utifrån strukturella hinder, behov av stöd och samordning samt strategiska utvecklingsområden utveckla stödet till sociala företag (AMN, SCN, OSN, KTN och KS).....	11
6	Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande.....	11
6.1	Nämndmål: Fler barn i social utsatthet och fler ensamkommande barn klarar sin utbildning 11	
7	Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	11
7.1	Nämndmål: Verksamheten har god kvalitet, effektivitet, tillgänglighet och service	11
7.2	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	12
7.2.1	Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)	12
7.2.2	Vidareutveckla samverkan och de befintliga resurser som finns för personer med komplexa behov utifrån social problematik och funktionsnedsättning för att nå bättre effekt (OSN, AMN och SCN)	12
7.2.3	Utveckla fler aktiviteter till unga vuxna i kommunens stadsdelar (SCN och KTN)	12
7.2.4	Utveckla det förebyggande arbetet för psykisk hälsa (OSN, SCN, ÄLN)	12
7.2.5	Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk (ÄLN, OSN, SCN)	12
7.2.6	Utveckla samverkan med landstinget kring hemlösa personer (SCN)	12
7.2.7	Utveckla de särskilda boendeformerna (KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN).....	13
7.2.8	Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning (SCN, AMN, OSN och ÄLN)	13
7.2.9	Utvärdera och vid behov revidera program för individ- och familjeomsorgen (SCN) .	13
8	Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	13
8.1	Nämndmål: Verksamheten utgår från invånarnas behov	13
8.2	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	13
8.2.1	Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet - LÖK	13

9	Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	14
9.1	Nämndmål: Kompetensförsörjningen ska vara normkritisk och ändamålsenlig.....	14
9.2	Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra, växer och utvecklas tillsammans.....	14
9.3	Nämndmål: Ledarskapet ska fungera som en stark kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande	14
9.4	Nämndmål: Kommunens medarbetare ska få, kunna och vilja ta ansvar.....	14
9.5	Nämndmål: Kommunen ska erbjuda rättvisa, jämställda och attraktiva villkor.....	14
9.6	Kommunfullmäktiges uppdrag.....	14
9.6.1	Fortsätta genomförandet av heltidsreformen.....	14
9.6.2	Genomföra åtgärder för att inom vård och omsorg behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö (OSN, SCN och ÄLN)	14
9.6.3	Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.....	15
9.6.4	Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken.....	15
9.6.5	I ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete	15
10	Uppdrag vid sidan av verksamhetsplanen	15
10.1	KVARVARANDE UPPDRAG: Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer, KSN-2016-0315 (KF 2016-09-05).....	15
10.2	KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Under 2016 se över kommunens och nämndens mottagande av ensamkommande barn som söker asyl i syfte att förbättra mottagandet.....	15
10.3	KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Fortsätta utveckla det förebyggande arbetet i syfte att motverka vräkningar och avhysningar.....	16
10.4	KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Inleda arbetet med att etablera så kallade halvvägshus i kommunen och arbetet med Bostad först för att skapa goda förutsättningar för människor att lämna missbruk och beroendeproblematik bakom sig.....	16

1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

1.1 Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar ekonomi i balans

Nämnden kommer inte att kunna bidra till måluppfyllelse.

Nämnden vidtar flera åtgärder för att överföra verksamhet i egen regi, fortsätta utveckla hemmaplanslösningar istället för placeringar, samt utveckla ekonomi- och kvalitetsstyrning. Nämnden arbetar för att ställa om till andra boendelösningar utifrån förändrade ersättningsregler avseende sänkta statliga ersättningar för ensamkommande barn. Nämnden har genomfört en upphandling av konsulentstöd familjehemsvård för ensamkommande barn och även omförhandlat individavtal med leverantörer för konsulentstöd familjehemsvård i flera steg och sänkt kostnaden avsevärt. Flera åtgärder pågår avseende utvecklad uppföljning och förbättrade arbetssätt i en ny samlad nämndorganisation i syfte att sänka kostnaderna inom framförallt barn- och ungdomsområdet. Fortsatt kvalitetssäkringsarbete avseende återsökning av statsbidrag för ensamkommande barn pågår.

1.2 Nämndmål: Resurserna fördelas jämställd och rätt insats ges oavsett kön

Handläggarna på beroendeenheterna fick under 2016 utbildning i att använda Genushanden. Implementeringen fortsätter och under 2017 ska en uppföljning och utvärdering göras. KS samordnar erfarenhetsutbyte med berörda nämnder för ett ökat lärande. Uppdraget bedöms slutföras 2018.

En jämställdhetsanalys av handläggning och biståndsbeslut har genomförts inom ramen för utbildningen.

1.3 Kommunfullmäktiges uppdrag

1.3.1 Aktivt och strategiskt söka extern finansiering

Uppdraget är påbörjat och flyter på enligt plan. Förbättringsarbete avseende återsökning statsbidrag pågår. Ytterligare arbete med rutin för bevakning och ansökan om externa medel är framtagen.

Ansökan om externa medel inom området ensamkommande barn är genomförd för det gamla ersättningssystemet. Rutiner och processer för det nya systemet är under framtagande.

1.3.2 Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Nyckelpersoner är utbildade i jämställdhetsanalys. En pilotundersökning av handläggning och biståndsbeslut inom IFO ungdom har genomförts inom ramen för utbildningen i jämställdhetsanalys.

1.3.3 Genomföra jämställdhetsanalyser i samband med kommande investeringar

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Planen är att samordna uppdraget tillsammans med andra nämnder och centrala anvisningar för investeringsplan. Uppdraget beräknas klart senast 2018.

1.3.4 Ta fram en långsiktig investeringsplan

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Avvaktar centrala anvisningar för investeringsplan. Uppdraget beräknas klart senast 2018

1.3.5 Genomföra en översyn och ta fram åtgärder för att sänka kostnaderna inom barn- och ungdomsområdet (SCN och OSN)

Genom att myndigheten och Råd & stöd samordnas kan vi arbeta med flexibla problemlösningar tillsammans. Samarbetsmöten "Ett Uppsala möten" pågår och har fallit väl ut när det gäller att hitta

interna lösningar som ett alternativ till placeringar. En årsarbetare har avsatts för samordningsuppdrag kopplat till "Ett Uppsalamöten". Denna funktion har tidigare köpts externt.

Ungdomscoacherna har tagit emot fler ungdomar och har varit fullt uppbokade och vi har försökt att göra kombinerade öppenvårdsinsatser för att undvika externa köp och för att ta hem placerade ungdomar. Genom att ta hem placerade ungdomar till stödboende har vi sparat placeringskostnader. Inom enheten Mentorn kommer medarbetare att arbeta som samordnare i komplexa ungdomsärenden, vilket har saknats för det interna arbetet kring enskilda ungdomar.

Metoden Signs of safety fortsätter att implementeras inom förvaltningen. Grundutbildning och handledning finns. Verksamheterna inom Råd & stöd har också kommit med i metodutvecklingen och man ska arbeta tillsammans både myndighetsutövande socialtjänst och utförare. Metoden bygger på att göra barn och ungdomars nätverk mer aktivt och ta ett större ansvar till förmån för att socialtjänsten ska bevilja insatser.

Ny process är implementerad där avdelningschef går igenom samtliga placerade ungdomar med varje enhetschef en gång per månad. Detta sker tillsammans med en medarbetare som ansvarar för placeringsavtalen vilket bidrar till att ersättningsfrågor uppmärksammas.

Ett program i ProCapita har köpts in som möjliggör utskick av inbetalningsavier till föräldrar som har placerade ungdomar. Detta har redan gett effekt av inbetalda ersättningar.

En översyn över kontaktpersoner har genomförts för att avsluta långvariga slentrianmässiga beslut.

Ekeby verkstad lades ned under hösten 2017 i samband med att UBN drog sig ur samarbetet.

Öppenvårdsinsatserna har mött upp socialtjänstens myndighetsutövning i högre grad än tidigare genom stor flexibilitet.

1.3.6 Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar

2 Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

2.1 Nämndmål: Verksamheten utvecklas av evidens, innovation och samarbete

Nämnden har genomfört en omstrukturering av boendekedjan för ökad möjlighet till eget ansvar och självständighet för de ungdomar som klarar av det och ett ökat stöd för de som behöver det. Det har bland annat inneburit att fem externa boenden och tre interna HVB har stängt under 2017 med plan för stängning av ytterligare fyra HVB under början av 2018. Samtidigt har fyra stödboenden startats med plan för ytterligare två-fyra stödboenden under början av 2018.

Avtal med alla leverantörer av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn har förhandlats om i flera steg. Processen inleddes i december 2016 med en leverantörsträff där nämnden presenterade Migrationsverkets nya ersättningssystem samt sänkt ersättning i två steg för aktuella leverantörer. Separata förhandlingar inleddes kort därefter med aktuella leverantörer för uppsägning och tecknande av nya avtal. I april 2017 påbörjades en förhandlingsprocess förhandlingar med aktuella leverantörer för uppsägning och tecknande av nya avtal. Genomsnittlig dygnskostnad för en placering i konsulentstött familjehemsvård har gått från 1900 kr/dygn till 1145 kr/dygn.

Nämnden har genomfört en upphandling av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn för att säkra kvaliteten och trygga tillgången på konsulentstödda familjehem.

Socialtjänstens myndighet har anpassats utifrån verksamhetens behov.

Nämnden har blivit beviljade externa medel för att anställa en deltidprojektledare inom Teaching Recovery Techniques (TRT) för att driva arbetet med det psykosociala stödet framåt.

Nämnden har deltagit i Förnyelselabbet vid SKL som verkar som en sektorsövergripande innovations- och samverkansplattform, för att med användarens perspektiv lösa komplexa frågor på nationell nivå. Förnyelselabbet har gett ökade kunskaper kring de organisatoriska mellanrummen och glappen som är hindrande i arbetet med målgruppen. Det har lett bland annat till ett vidare arbete med tre prioriterade utmaningar: information för förståelse, ökad självkänsla och stärkt identitet samt stärkta nätverk som inger stabilitet.

2.2 Kommunfullmäktiges uppdrag

2.2.1 Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Nya arbetssätt provas i form av Skypemöten som kompletterande kommunikation, digitala handlingar till nämnd och krypterad e-post.

Ensamkommande barn och ungdom medverkar i Nationellt förnyelselabb via SKL och Avdelning behandlingshem och utredningshem medverkar i SKLs projekt Innovationsguiden för nya arbetssätt och ökad delaktighet. Myndighetshandläggningen utvecklas med stöd av IT-utveckling.

IT-stöd för hantering av föräldraavgifter är implementerat under hösten. Procapita grundutbildningen för myndighetshandläggare är utökad och en struktur för det verksamhetsnära stödet är utarbetad som innebär ett förbättrat stöd.

Uppdraget om innovation är ett prioriterat område för nämnden och kommer att bedrivas löpande. Uppdraget slutförs därför tidigast 2019.

2.2.2 Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Kontakt har tagits med kommunikationsstaben och nämndens kommunikationsstrateg som arbetar med detta. Uppdraget beräknas pågå under 2017 och i viss mån 2018 (slutförs 2018).

2.2.3 Förbereda kommunens åtagande avseende världsarvsansökan inom the "Rise of systematic biology" för Linnés vetenskapliga gärning, exempelvis genom att inrätta naturreservatet Årike Fyris

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Avvaktar samordning av ansvarig nämnd. Planeringen är att bevaka socialnämndens ansvarsområden i världsarvsansökan, som inkludering och tillgänglighet. Uppdraget beräknas klart 2019

2.2.4 Utveckla arbetet med synsätt gällande nedskräpning och förstörelse och i samverkan med andra aktörer verka för att upprätthålla en trygg, vacker och säker kommun

SSP har två medarbetare avdelade för områdesarbetet i city och Resecentrum. De har upparbetat kontakter med Stationsrådet och andra ideella föreningar i city. De har även fått igång en vuxenvandrargrupp i city.

Under året har nämnden genomfört riktade insatser tillsammans med polisen. De har aktivt sökt upp ungdomar med ett misstänkt drogmissbruk och socialtjänsten har funnits på plats och tagit vid efter polisförhör.

Nämnden har arbetat aktivt när det gäller arbetet kring de så kallade riskhelgerna för ungdomar i Uppsala. I detta arbete ingår uppsökande och förebyggande arbete i city och inte minst kring Resecentrum.

SSP arbetet är nära sammanlänkat till samverkansavtalet med polisen.

Till enheten för SSP har även SIG (sociala insatsgrupper) kopplats, vilket har varit mycket bra. SIG har efter många år kommit igång med ett nära samarbete med polisen för att möta ungdomar som vill hoppa av kriminella nätverk. Den nära kopplingen till SSP har visat sig mycket bra för arbetet.

Under året fick nämnden projektmedel för förstärkning vid kommunens ungdomsmottagningar. Två årsarbetare har fördelats på fyra Ungdomsmottagningar.

3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

3.1 Nämndmål: Verksamheten är ekologiskt hållbar

Nämnden utvecklar arbetssätt med stöd av teknik så som krypterad e-post, digitala handlingar till individutskott, samt Skype-möten för att bättre möta invånarnas behov och underlätta det vardagliga arbetet för medarbetarna så att mer tid frigörs för direkt medborgarkontakt.

3.2 Kommunfullmäktiges uppdrag

3.2.1 Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Avvaktar samordning från KS i frågan. Arbetet med stads- och landsbygdsutveckling bedöms som löpande och uppdraget förväntas därför vara slutfört tidigast 2019.

3.2.2 Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro

Den förstärkta SSP enheten har bedrivit ett framgångsrikt områdesarbete både tillsammans med andra professionella och frivilliga aktörer. De arbetar både dag- samt kvällstid.

Under så kallade "riskhelgerna" för ungdomar har SSP varit extra bemannade. Under fyra kvällar i samband med valborg, skolavslutningen, kulturnatten och raggiefestivalen har de tillsammans med främst polis och vuxenvandrare bedrivit ett uppsökande arbete men även ansvarat för en "sambandscentral" där Uppsala buss, SJ, polis, Röda korset, vuxenvandrare med flera rapporterat in händelser från olika platser i Uppsala. "Sambandscentralen" har därmed haft möjlighet att styra personer (professionella och eller frivilliga) till utsatta platser.

Tillsammans med polisen har SSP och övrig socialtjänst medverkat vid sex särskilda insatser (em, kväll och natt) riktat mot ungdomar och narkotikamissbruk i centrala Uppsala.

SSP har ett nära samarbete med kommunens TIB (tjänsteman i beredskap)

SSP har varje torsdag skickat ut aktuell information kring social oro till ett stort antal aktörer i Uppsala kommun. Det är ett uppskattat och informativt informationsbrev.

3.2.3 Öka återvinningen och en säker återanvändning

Uppdraget är påbörjat inom vissa avdelningar avseende förbättrad återvinning. Ett förvaltningsgemensamt arbete med kartläggning och samordning av miljö- och klimatfrågor beräknas påbörjas under 2018. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

3.2.4 Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet

Uppdraget är inte påbörjat än, men det är enligt plan. Ett förvaltningsgemensamt arbete med kartläggning och samordning av miljö- och klimatfrågor beräknas påbörjas under 2018. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

3.2.5 Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet (KTN, ÄLN, OSN, SCN, UBN och KS)

Uppdraget är till del påbörjat inom vissa avdelningar avseende ekologiska livsmedel. Åtgärden samordnas med berörda nämnder. Ett förvaltningsgemensamt arbete med kartläggning och samordning av miljö- och klimatfrågor beräknas påbörjas under 2018. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

3.2.6 Utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050

Uppdraget är påbörjat inom vissa avdelningar avseende förbättrad ekologiska livsmedel och minskad bilanvändning till förmån för cykel. Ett förvaltningsgemensamt arbete med kartläggning och samordning av miljö- och klimatfrågor beräknas påbörjas under 2018. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

4 Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

4.1 Nämndmål: Det förebyggande arbetet ska stärkas

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till målet.

Det genomförs kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck. Utifrån erfarenheter från Göteborg ska nämnden ytterligare förstärka förankringsarbetet gentemot skolorna. Ett informationsmöte kommer att äga rum i januari 2018. Sedan genomförs enkäten i februari och redovisar i april.

Nämnden har under året ingått partnerskap med Tjejers rätt i samhället (TRIS).

Treårigt verksamhetsbidrag har utgått till mottagningen mot våld i nära relationer. Bidraget är ett led i att säkerställa att Socialstyrelsens föreskrifter om att kommuner bör erbjuda våldsutövare stöd och behandling. Detta för att de inte ska återgå till ett våldsamt beteende. Vidare erbjuds även berörda familjemedlemmar stöd och hjälp.

Länsstyrelsen i Uppsala samt Kvinnojouren i Uppsala arbetar för en gemensam konferens på temat: könsstypning samt ytterligare en på temat: våld, prostitution och trafficking (där även polisen medverkar).

Workshop för tobaksfri skola är genomförd och nu pågår planeringsarbete med hur kommunens ska arbeta med detta mål tillsammans med UBF och MHF och andra samverkanspartners.

Styrdokument för Psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer (POSOM) är framtaget och organisationen är i stort sett klar.

4.2 Nämndmål: Jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor ska öka

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till målet.. Nämndens åtgärder verkställs som planerat och tycks vara tillräckliga för att leda till de resultat nämnden vill se. Aktivitetsplan som utvecklingskommun för romsk inkludering, med fyra delområden, har tagits fram i delaktighet med målgruppen samt berörda nämnder. Stödet till socialt utsatta EU-medborgare fortgår med härbärg och samverkansmöten med ideella organisationer. Implementering av handlingsplan för våldsbejakande

extremism pågår och projektledare för stöd till ensamkommande med posttraumatisk stress ska rekryteras.

4.3 Kommunfullmäktiges uppdrag

4.3.1 Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Nämnden bidrar i det arbete med äldrevänlig stad som Äldrenämnden samordnar. Medarbetare medverkar i att arrangera äldredialoger.

4.3.2 Stärka det förebyggande arbetet genom sociala investeringar

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Nämnden arbetar med ansökningar avseende sociala investeringar med inriktning mot att utveckla stöd till biologiska föräldrar till placerade barn, vilket har en välkänd förebyggande effekt. Uppdraget beräknas som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

4.3.3 Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga (KS, SCN, OSN, AMN, UBN, KTN och IFN)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Det förebyggande arbetet är ett prioriterat område för nämnden och flera åtgärder pågår inom området. Ny nämndorganisation ger möjlighet till mer flexibla lösningar och ökat samarbete mellan avdelningarna som främjar det förebyggande arbetet och motverkar placeringar. Områdesarbetet har stärkts med fler resurser och en särskild funktion för socialt utsatta EU-migranter med särskilt fokus på barnens situation. Nämnden arbetar förebyggande tillsammans med civilsamhället inom flera områden. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

5.1 Nämndmål: Fler personer tillhörande nämndens målgrupper har arbete och bostad som motsvarar deras behov

Nämnden bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

Antalet bostadssociala kontrakt har fortsatt att minska under hela 2017 och var i december 606 stycken. Sedan 2015 har antalet bostadssociala kontrakt minskat med drygt 300 st. För att öka omsättningen i beståndet som finns arbetas med kontinuerliga uppföljningar. Stor kraft läggs också på det vräkningsförebyggande arbetet. Att minska antalet personer med hyresskuld är viktigt och detta har också hänt under året.

Antalet lägenheter i "Bostad först" har under hösten ökat och kommer att göra det även fortsättningsvis med målet 20 lägenheter i slutet av 2018. Verksamheten har fungerat mycket bra och två personer kommer under våren 2018 att få överta sina kontrakt.

Under hösten 2017 avsattes fem bostadssociala lägenheter till våldsutsatta personer som ett led i deras rehabilitering. Personer som har fått tillgång till dessa har efter en relativt kort tid i skyddat boende kunnat flytta in i lägenhet med mål att snabbare normaliseras.

5.2 Kommunfullmäktiges uppdrag

5.2.1 Väsentligt minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar (UBN, AMN, SCN och OSN)

Uppdraget är påbörjat i viss mån och arbetet går enligt plan. Nämnden undersöker möjlig och lämplig utveckling av insatser för ungdomar. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

5.2.2 Utifrån strukturella hinder, behov av stöd och samordning samt strategiska utvecklingsområden utveckla stödet till sociala företag (AMN, SCN, OSN, KTN och KS)

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Arbetsmarknadsnämnden samordnar uppdraget och socialnämnden avvaktar inbjudan till att ta fram en handlingsplan för sociala företag. Uppdraget bedöms slutföras 2018.

6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande

6.1 Nämndmål: Fler barn i social utsatthet och fler ensamkommande barn klarar sin utbildning

Nämnden bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

Projekt med skolkoordinatorer har startats vid årsskiftet med ekonomisk finansiering genom sociala investeringsfonder. Det är ett samarbete mellan SCN, UBN och OSN för att förhindra hög eller långvarig frånvaro i Uppsalas kommunala grundskolor och gymnasieskolor. En styrgrupp är bildad där alla tre förvaltningarna ingår. Genom skolprojektet påbörjas diskussioner kring samverkan.

SSP har haft en särskild satsning på vissa grundskolor där de medverkat i temadagar kring missbruk och likabehandlingsfrågor.

Ungdomscentrum har genom ett samarbetsavtal med Bolandsgymnasiet möjlighet att med kort framförhållning ta emot ungdomar som skolan slumpmässigt utsett för narkotikatester.

Nämnden verkar för att utveckla samarbetsformer med UBF för skolgång för alla barn och unga som är placerade på institution. Fått till bra lösning med Eksätra och skolform. Eksätra tar på sig ett uppdrag även för de ungdomar som går i skolan i närheten även om de inte är placerade på Eksättras hvb. Övernäs har samarbete med flera rektorer i de ärenden som är placerade för utredning. Skolan kan då beställa de uppdrag de inte själva kan utföra under placeringstiden.

7 Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

7.1 Nämndmål: Verksamheten har god kvalitet, effektivitet, tillgänglighet och service

Nämnden bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

Socialförvaltningen har fortsatt utvecklingen av ett gemensamt kvalitetsledningssystem. Utveckling av intranät har inletts och nyhetsbrev och blogg har startat. Fler processer och styrdokument har tagits fram. Möjlighet till digitalt stöd för ledningssystem undersöks. Kvalitetsutvecklare har rekryterats för att stödja förvaltningens alla verksamheter.

Flera handläggare på familjerätten har under 2017 genomgått utbildning i fördjupad utredningsteknik (Kälvesten). Ytterligare handläggare på Familjerätten kommer genomgå utbildningen under 2018. Boendeenheten har startat metodgrupper där man regelbundet och ofta med inbjudna jurister eller andra experter utvecklar metoder i utredningsarbetet. Beroendeenheterna har gemensamma återkommande rutingsgrupper för att utveckla rutiner i arbetet med syfte att förbättra både utredningsarbetet och klientarbetet.

En verksamhet per år HBTQ-certifieras. Vidare har jämställdhetsanalysutbildningen avslutats och nu pågår 2: dela erfarenheter med andra förvaltningar samt jobba vidare med de resultat och förslag till åtgärder som uppkommit i samband med arbetet med jämställdhetsanalyser.

7.2 Kommunfullmäktiges uppdrag

7.2.1 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan.

Ungdomsrådet för ensamkommande barn och ungdomar fortlöper och med regelbundna träffar. Ungdomsrådet ger barnen och ungdomarna möjlighet att lyfta synpunkter och idéer gällande mottagandet av ensamkommande barn och unga. Från och med mitten av augusti 2017 kan medborgare lämna synpunkter på socialförvaltningens verksamhet dygnet runt via formulär på webben uppsala.se Socialförvaltningen medverkar i kommunövergripande arbete med att ta fram riktlinjer för synpunktshantering och förbereda för kontaktcenter. Förbättringsteam där brukare deltagit, har ingått i framtagande av ett förslag till en metod att utveckla arbetet med att möta familjer med missbruksproblematik. Fortsatt utveckling genom att samla in synpunkter från brukarteamet för verksamhetsutveckling pågår. Förvaltningen deltog i SKLs brukarundersökning 2017 för andra året i rad.

7.2.2 Vidareutveckla samverkan och de befintliga resurser som finns för personer med komplexa behov utifrån social problematik och funktionsnedsättning för att nå bättre effekt (OSN, AMN och SCN)

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Uppdraget bedöms slutföras 2019.

7.2.3 Utveckla fler aktiviteter till unga vuxna i kommunens stadsdelar (SCN och KTN)

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. Nämnden planerar inleda samarbete med Kulturnämnden avseende uppdraget. Uppdraget bedöms slutföras 2018.

7.2.4 Utveckla det förbyggande arbetet för psykisk hälsa (OSN, SCN, ÄLN)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Nämnden arbetar tillsammans med övriga berörda nämnder utifrån PRIO-handlingsplan - särskilt fokus läggs på utveckla ungdomsmottagningarna, öka skolnärvaro (samverkansprojekt) och insatser för ensamkommande barn och ungdomar. Uppdraget bedöms som löpande och slutförs därför tidigast 2019.

7.2.5 Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk (ÄLN, OSN, SCN)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Socialjouren utvecklar samarbetet med SSP-samordnarna. Under året har gemensamma insatser mellan polis och socialtjänst genomförts med syfte att komma tillrätta med drogmissbruket bland ensamkommande ungdomar. I detta arbete har SSP och socialjouren haft ett tätt samarbete, man har också inom andra områden påbörjat ett informationsutbyte. Uppdraget bedöms slutföras 2019.

Nämnden samverkar med Region Uppsala avseende ett eventuellt införande av ett behandlings- och avgiftningscentrum för personer under 18 år.

7.2.6 Utveckla samverkan med landstinget kring hemlösa personer (SCN)

Uppdraget är påbörjat och flyter på i enlighet med plan. Nämnden kommer under året att utreda och föreslå former för utvecklad samverkan med regionen kring hemlösa personer. Arbetet med att utveckla samordnade individuella planer (SIP) har fortsatt och antalet genomförda SIP har ökat inom avdelning Vuxen. Uppdraget bedöms slutföras under 2019.

7.2.7 Utveckla de särskilda boendeformerna (KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN)

Uppdraget är påbörjat. Allt är klart för att starta halvvägshus men lokaler för verksamheten saknas. En kartläggning av boende- och vårdkedjan är genomförd och har lämnat förslag till åtgärder. Den interna öppenvården användas i högre grad, likväl som användandet av verksamheten Siri ska öka efter vidtagna åtgärder. En stor omställning av verksamhet och boendelösningar pågår för ensamkommande ungdomar utifrån förändrade förutsättningar. Uppdraget bedöms slutföras senast 2018.

7.2.8 Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning (SCN, AMN, OSN och ÄLN)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Förvaltningen har utbildats i hur man gör jämställdhetsanalyser och har genomfört en mindre förstudie, den har presenterats i olika sammanhang. Arbetet vidare ska vara i samarbete med berörda enheter. Alla handläggare på beroendeenheterna prövat Genushanden i utredning, Den ska utvärderas och analyseras via enkätundersökning. KS samordnar erfarenhetsutbyte med berörda nämnder för ett ökat lärande. Uppdraget bedöms slutföras 2018.

7.2.9 Utvärdera och vid behov revidera program för individ- och familjeomsorgen (SCN)

Socialförvaltningen har genomfört en aktualitetsprövning av Program för individ- och familjeomsorgen i samband med delårsuppföljningen per augusti. Utredningen visar att programmet är inaktuellt och inte fyller någon styrande funktion. Resultatet redovisades i samband med delårsbokslutet.

8 Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

8.1 Nämndmål: Verksamheten utgår från invånarnas behov

Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Brukarundersökning genomfördes 2017. Årsplanering för brukarsynpunkter utvecklas vidare under 2018 inom ramen för utveckling av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete samtidigt som arbetet med implementeringen av Signs och safety fortlöper.

8.2 Kommunfullmäktiges uppdrag

8.2.1 Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet - LÖK

Uppdraget är färdigt.

Riktlinjer för föreningsbidrag har reviderats och användes för första gången 2017.

Samarbete med Friluftsförbundet kring fritidsaktiviteter i naturen för ungdomar med funktionsnedsättningar. Många ungdomar uppskattar att det finns medarbetare från Friluftsförbundet som introducerar aktiviteter i vildmark av olika slag. Något som ungdomar och familjer kan fortsätta med utan stöd från Friluftsförbundet när de fått erfara olika platser och aktiviteter tillsammans.

9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

9.1 Nämndmål: Kompetensförsörjningen ska vara normkritisk och ändamålsenlig
Nämnden följer riktlinjer från kommunstyrelsen.

9.2 Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra, växer och utvecklas tillsammans

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Alla chefer har genomgått arbetsmiljöutbildning och årshjul för arbetsmiljö används i verksamheterna. Nämnden deltar i verksamhetsnära utvecklingsprojekt för att säkra kompetensförsörjningen till barn- och ungdomsvården.

9.3 Nämndmål: Ledarskapet ska fungera som en stark kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Det har genomförts ett antal aktiviteter för att stärka och stödja cheferna i deras roll som ledare tex genom; extern grupphandledning, månatliga chefsmöten, utbildningsinsatser inom tex. arbetsmiljö, lönebildning, svåra samtal etc. Cheferna har också ett verksamhetsnära chefstöd från ett antal stabsresursers såsom HR, ekonomi och kommunikation.

9.4 Nämndmål: Kommunens medarbetare ska få, kunna och vilja ta ansvar

Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. För att underlätta beredningsprocessen och skapa forum för medskapande har ett organisationsutskott inrättats. Metoden för kompetensbaserad rekrytering används vid samtliga rekryteringar.

9.5 Nämndmål: Kommunen ska erbjuda rättvisa, jämställda och attraktiva villkor

Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Arbetsgivarenheten är informerad om att nämnden vill att det genomförs en översyn av årsarbetstidsavtalet. Samtal pågår med arbetsgivarenheten för att försöka landa i ett alternativt arbetstidsavtal som bättre matchar verksamhetens behov. Beräknas klart under 2018. Nya arbetssätt provas i form av Skypemöten som kompletterande kommunikation, digitala handlingar till nämnd och krypterad e-post.

9.6 Kommunfullmäktiges uppdrag

9.6.1 Fortsätta genomförandet av heltidsreformen

Uppdraget är färdigt. Heltidsreformen är genomförd avseende socialnämndens verksamheter.

9.6.2 Genomföra åtgärder för att inom vård och omsorg behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö (OSN, SCN och ÄLN)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Socialnämnden har påbörjat flera åtgärder som syftar till att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare. Bland annat se över annonsering, ökad samverkan med universitetet, utveckla kvalitetsledningssystem och bättre IT-lösningar, samt utvecklingsarbete i samverkansprojekt med fackliga parter för att rekrytera och behålla socionomer inom myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Uppdraget är prioriterat för nämnden och bedöms som löpande. Uppdraget slutförs därför tidigast 2019.

9.6.3 Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön

Nämnden har kartlagt löneläget och konstaterat att det inte finns osakliga löneskillnader på grund av kön inom nämndens verksamheter.

9.6.4 Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken

Under året har särskilda satsningar gjorts för rekrytering av socialsekreterare inom den myndighetsutövande socialtjänsten i Uppsala. Ex är samverkan och särskilda inbjudningar för socionomstudenter och annonsering i sociala medier.

Under hösten hade vi två större annonseringar i Dagens Nyheter där vi särskilt lyfte en satsning på specialister till samtliga utredningsenheter inom barn och unga myndigheten.

I ett nära samarbete med projektet "Kursändring" har arbetsmiljöfrågor uppmärksammats och förbättringar har genomförts. Exempelvis kan nämnas frukostföreläsningar, ljudisolatorer i matsalen, satsning på digital teknik samt införande av specialister på enheterna och en introduktionstjänst.

Stor vikt har lagts, tillsammans med HR, för att få in socialsekreterare till socialtjänstens myndighetsutövande enheter inom barn och ungdom. Vid årsskiftet är endast två socialsekreterartjänster på en ungdomsenhet samt två specialisttjänster på två ungdomsenheter obesatta.

Uppdraget är prioriterat för nämnden och bedöms som löpande. Uppdraget slutförs därför tidigast 2019.

9.6.5 I ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete

Uppdraget är inte påbörjat, men det är i enlighet med plan. KS samordnar uppdraget och socialnämnden bedömer att åtgärder vidtas. Uppdraget bedöms slutföras under 2018.

10 Uppdrag vid sidan av verksamhetsplanen

10.1 KVARVARANDE UPPDRAG: Handlingsplan

mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer, KSN-2016-0315 (KF 2016-09-05)

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Program- och handlingsplan är färdiga och implementeringsarbetet är sedan nästan ett år tillbaka och socialnämnden har påbörjat ett flertal åtgärder enligt handlingsplanen. Bland annat en kartläggning i skolan, årskurs 9, av hedersrelaterat våld och utveckling av våldsförebyggande arbete i samarbete med civilsamhället. I samarbete med KS genomfördes frukostseminarier m.fl. åtgärder. Uppdraget är prioriterat för nämnden och bedöms därför slutföras senast 2019.

10.2 KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Under

2016 se över kommunens och nämndens mottagande av ensamkommande barn som söker asyl i syfte att förbättra mottagandet.

Uppdraget är färdigt Uppdraget beräknas slutföras 2018.

Nämnden har genomfört en omstrukturering av boendekedjan för ökad möjlighet till eget ansvar och självständighet för de ungdomar som klarar av det och ett ökat stöd för de som behöver det. Det har bland annat inneburit att fem externa boenden och tre interna HVB har stängt under 2017 med plan för

stängning av ytterligare fyra HVB under början av 2018. Samtidigt har fyra stödboenden startats med plan för ytterligare två-fyra stödboenden under början av 2018.

Avtal med alla leverantörer av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn har förhandlats om i flera steg. Processen inleddes i december 2016 med en leverantörsträff där nämnden presenterade Migrationsverkets nya ersättningssystem samt sänkt ersättning i två steg för aktuella leverantörer. Separata förhandlingar inleddes kort därefter med aktuella leverantörer för uppsägning och tecknande av nya avtal. I april 2017 påbörjades en förhandlingsprocess förhandlingar med aktuella leverantörer för uppsägning och tecknande av nya avtal. Genomsnittlig dygnskostnad för en placering i konsulentstött familjehemsvård har gått från 1900 kr/dygn till 1145 kr/dygn.

Nämnden har genomfört en upphandling av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn för att säkra kvaliteten och trygga tillgången på konsulentstödda familjehem.

Socialtjänstens myndighet har anpassats utifrån verksamhetens behov.

Nämnden har blivit beviljade externa medel för att anställa en deltidspjektledare inom Teaching Recovery Techniques (TRT) för att driva arbetet med det psykosociala stödet framåt.

Nämnden har deltagit i Förnyelselabbet vid SKL som verkar som en sektorsövergripande innovations- och samverkansplattform, för att med användarens perspektiv lösa komplexa frågor på nationell nivå. Förnyelselabbet har gett ökade kunskaper kring de organisatoriska mellanrummen och glappen som är hindrande i arbetet med målgruppen. Det har lett bland annat till ett vidare arbete med tre prioriterade utmaningar: information för förståelse, ökad självkänsla och stärkt identitet samt stärkta nätverk som inger stabilitet.

Ungdomsrådet för ensamkommande barn och ungdomar fortlöper och med regelbundna träffar. Ungdomsrådet har representanter för ensamkommande barn och unga och anställda inom kommunen. Ungdomsrådet ger barnen och ungdomarna möjlighet att lyfta synpunkter och idéer och nämnden möjlighet att diskutera och få förslag gällande mottagandet av ensamkommande barn och unga.

10.3 KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Fortsätta utveckla det förebyggande arbetet i syfte att motverka vräkningar och avhysningar.

Uppdraget är påbörjat och arbetet går enligt plan. Avdelning Vuxen arbetar med att utveckla metoder och redskap i det vräkningsförebyggande arbetet. Samverkan med äldrenämnden då det gäller dessa frågor har genomförts under hösten 2017. En gemensam riktlinje har tagits fram. Under våren 2018 kommer samverkansmöte med omsorgsförvaltningen att genomföras. Uppdraget bedöms slutföras 2018.

10.4 KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Inleda arbetet med att etablera så kallade halvvägshus i kommunen och arbetet med Bostad först för att skapa goda förutsättningar för människor att lämna missbruk och beroendeproblematik bakom sig.

Uppdraget har påbörjats tidigare år, samtliga förberedelser är klara, men det är inte möjligt att starta halvvägshus på grund av att lämplig lokal saknas för verksamheten. Lokaltillgången är avgörande för när uppdraget kan verkställas. KS ansvarar för lokaler. Förhoppningen är att uppdraget kan slutföras senast 2018.

Handläggare
Eikman Johan
Bergkvist Magnus

Datum
2018-02-06

Diarienummer
SCN-2018-0082

Socialnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

Nämnden har genomfört en rad stora utvecklings- och förbättringsarbeten under 2017. Detta trots utmaningar som stora ekonomiska kostnadseffektiviseringar, en utmanande personalsituation inom barn- och ungaområdet och intensivt arbete med en ny nämndorganisation. Några viktiga händelser:

En omorganisation där Styrelsen Uppsala Vård och omsorgs verksamheter samgår i en gemensam nämndorganisation har medfört en större organisation med ökad flexibilitet och en annan möjlighet till utveckling av ekonomi- och kvalitetsstyrning.

En ny lag gällande ersättningssystemet av ensamkommande barn trädde i kraft i juli 2017. Nämnden har genomfört en rad åtgärder i syfte att förbättra mottagandet av ensamkommande barn och för att möta lagändringen om sänkta ersättningsnivåer. Bland annat har förhandlingar av alla avtal och en upphandling av konsulentstött familjehemsvård för ensamkommande barn genomförts. Fyra stödboenden har öppnat i egen regi och planering finns för ytterligare två-fyra boenden. Kvalitetssäkringsarbete avseende återsökning av statsbidrag för ensamkommande barn är genomfört.

Nämnden har genomfört flera åtgärder som syftar till att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare. Arbetsgrupper med medarbetare inom avdelningarna Barn och Ungdom har tillsatts för att säkra hög delaktighet i att finna lösningar på utmaningen att rekrytera och behålla socionomer. Andra åtgärder som genomförts är översyn av annonsering, ökad samverkan med universitetet, utvecklat kvalitetsledningssystem och bättre IT-lösningar, samt utvecklingsarbete i samverkansprojekt Kursändring med fackliga parter. I december var alla vakanta tjänster inom Barn- och ungdom tillsatta.

Nämnden har bedrivit ett framgångsrikt områdesarbete både tillsammans med andra professionella och frivilliga aktörer. Tillsammans med polisen har SSP och övrig socialtjänst medverkat vid särskilda insatser riktad mot ungdomar och narkotikamissbruk i centrala

Uppsala. Insatserna har varit framgångsrika och flertalet ungdomar har omhändertagits och fått stöd för att bryta sitt missbruk.

Nämnden har under året ingått partnerskap med Tjejers rätt i samhället (TRIS) och Röda Korset. Mottagningen mot våld i nära relationer har beviljats ett treårigt verksamhetsbidrag i att säkerställa att Socialstyrelsens föreskrifter om att kommuner bör erbjuda våldsutövare stöd och behandling. Nämnden har initierat och planerat för en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck inom grundskolan.

För att förverkliga statens intentioner med det tillfälliga bidraget till kommunen gällande asylsökande ensamkommande över 18 år betalade nämnden ut ett föreningsbidrag till Uppsala stadsmision för projekt Fadderhem i Uppsala. Projektet verkar för att stötta asylsökande över 18 år att hitta boende i Uppsala och möjliggöra för dessa att bo kvar i kommunen och slutföra sin skolgång.

Måluppfyllelse

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Bokslut nettokostnad	Resultat	Resultat föregående år ¹
Nämnden totalt	628,1	647,0	-18,9	7,2
Politisk verksamhet	4,7	5,0	-0,3	-0,1
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	162,6	168,2	-5,6	-9,6
Barn- och ungdomsvård	440,5	456,7	-16,2	-2,7
Familjerätt och familjerådgivning	11,8	17,3	-5,5	-3,3
Flyktingmottagande, ensamkommande barn och unga	8,6	-0,2	8,7	22,9
Nettoinvestering	2,3	0,7		

1. Enligt 2016 års organisation

Nämndens resultat för 2017 är -18,9 mnkr. Resultatet föregående år var 7,2 mnkr. Insatskostnader är den avgörande orsaken till att förvaltningen inte klarar budget i balans. Personalkostnader inklusive inhyrd personal, men exklusive arvode för insatser är 4,7 mnkr lägre än budget. Resultatet per verksamhet är Missbrukarvård och övrig vård för vuxna -5,6 mnkr, Barn och ungdomsvård -16,2 mnkr, Familjerätt och familjerådgivning -5,5 mnkr och Ensamkommande +8,7 mnkr. Barn och ungdomsvården har haft det största inflödet av ärenden under året. Område Ensamkommande har genomgått en stor omställning för att klara av den lägre ersättningsmodellen ifrån Migrationsverket.

Nämnden har helt eller i hög grad bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag för 2017 och har, förutom under inriktningsmål 1, helt eller till stor del uppnått det som nämnden planerat att genomföra för att bidra till inriktningsmålen. Gällande inriktningsmål 1 har en rad åtgärder genomförts, till exempel har verksamhet förts över i egen regi, hemmaplanslösningar har utvecklats för att undvika placeringar, ekonomi- och kvalitetsstyrning har utvecklats. Utifrån förändrade och sänkta ersättningsregler avseende statliga ersättningar för ensamkommande barn har nämnden ställt om till andra, mer flexibla,

boendelösningar. Jämställdhetsanalys av handläggning och biståndsbeslut har genomfört. Trots genomförda åtgärder har nämnden inte uppnått en budget i balans och bidrar därmed inte till inriktningsmål 1 enligt plan.

Några åtgärder fortsätter och slutförs under 2018.

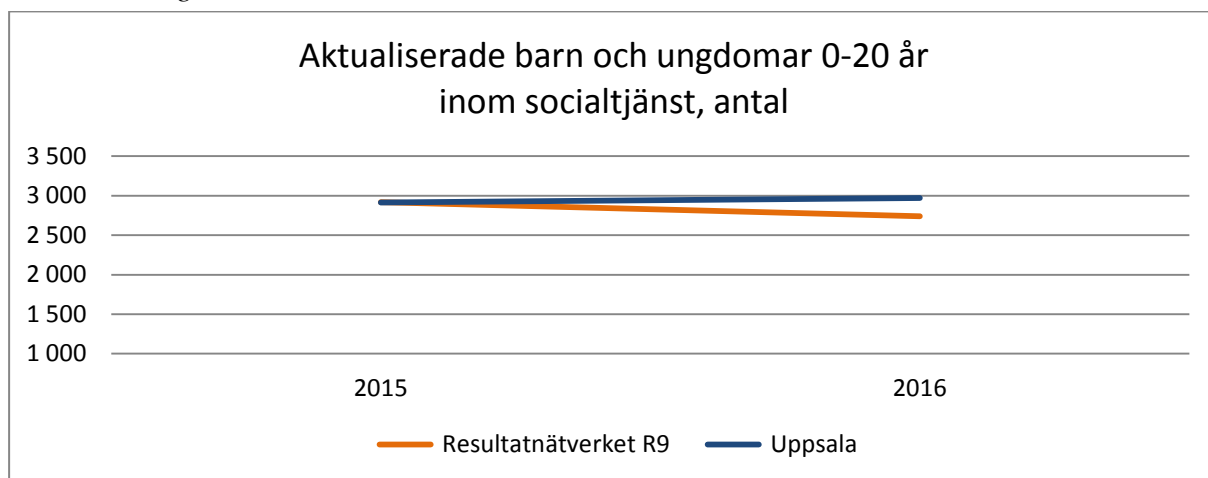
Positiv utveckling enligt nämndens planering

Några exempel på särskilt framgångsrikt arbete utifrån nämndens verksamhetsplan 2017 är:

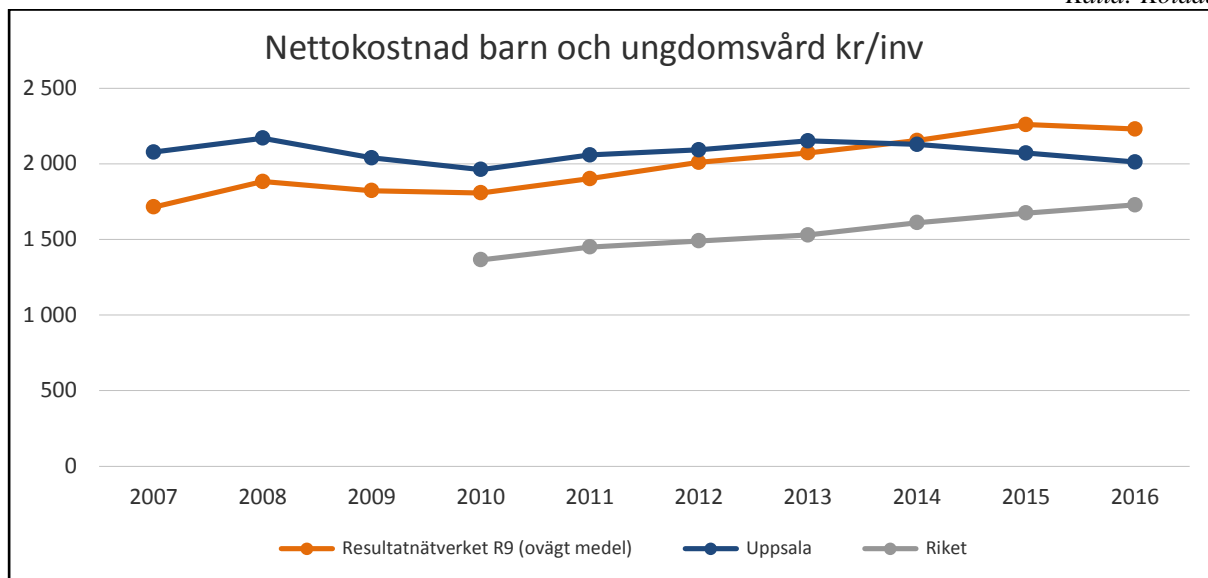
- Hur SSP och områdesarbetet har utvecklats inom kommunen och tillsammans med polisen i Uppsala. Framgångsrika gemensamma insatser vid Resecentrum mot narkotika.
- Utvecklingsprojektet Kursändring med målet att behålla och rekrytera socionomer inom den myndighetsutövande delen av barn- och ungdomsvården. Projektet bygger på inflytande och delaktighet för socialsekreterare. De fem arbetsgrupperna har sedan våren 2017 producerat en rad olika förslag och projektet har påbörjat några aktiviteter.
- Metodutbildningen Signs of Safety, som borgar för hög delaktighet hos brukare, har implementerats.
- Ungdomsrådet för ensamkommande barn har utvecklats. Det ger barnen och ungdomarna möjlighet att lyfta synpunkter och idéer gällande mottagandet av ensamkommande barn och unga. Från och med mitten av augusti 2017 kan medborgare lämna synpunkter på socialförvaltningens verksamhet dygnet runt via formulär på webben uppsala.se.
- Omställningsplan för att anpassa mottagandet gällande ensamkommande barn utifrån förändrade behov och ny lagstiftning. Större differentiering mellan de som behöver stödinsatser och de som behöver utrymme för utveckling och eget ansvar.
- En aktivitetsplan som utvecklingskommun för romsk inkludering, med fyra delområden, har tagits fram i delaktighet med målgruppen samt berörda nämnder.

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

Barn- och ungdomsvård

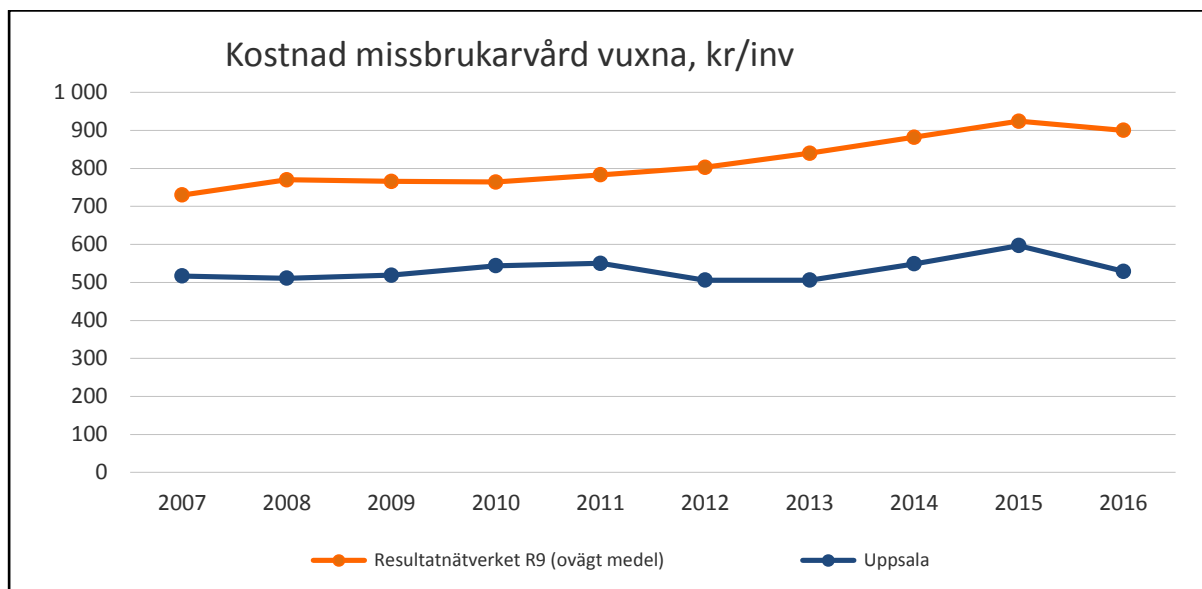
Källa: Kolada

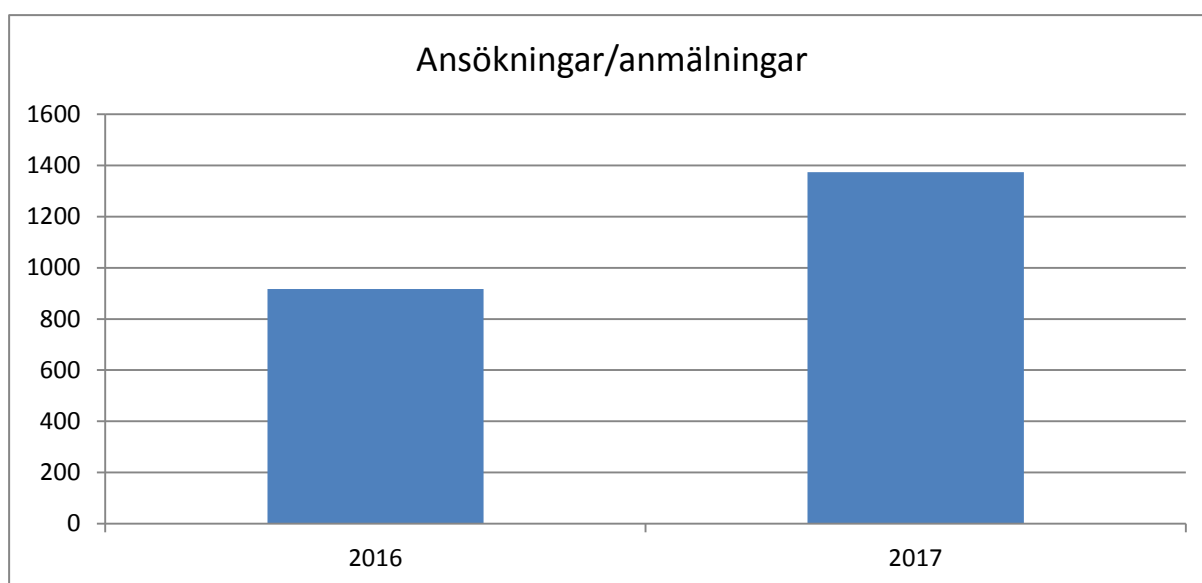
Källa: Kolada

Verksamheten har haft hög belastning med ett högt inflöde av ärenden. Under 2017 har antalet orosanmälningar ökat med 11 % och antalet aktualiserade barn och ungdomar har ökat medan det inom R9-nätverket har sjunkit. Antalet vårddygn på HVB har ökat med ca 13 %, antalet dygn på familje- och jourhem ligger i nivå med 2016. Totalt antal vårddygn för HVB och jour- och familjehem har en ökning med 3,3 % jämfört med 2016. Den dyrare andelen SIS-placeringar har ökat jämfört med föregående år från 3,6 % till 4,9 % av antalet vårddygn.

Vuxen missbruksvård

Källa: Kolada

Källa: Egen uppföljning

De tre beroendeenheterna har trots ett ökat antal ärenden minskat kostnaderna för insatser. Detta beror på ett nära samarbete mellan beroendeenheterna och förvaltningens egen öppenvård, vilket gjort att man tillsammans kunnat tillgodose behovet av insatser i mycket högre grad än tidigare.

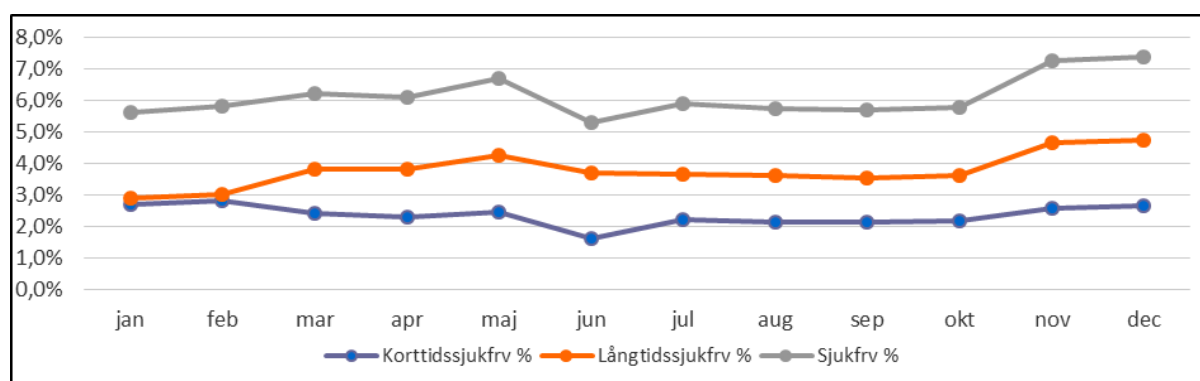
Ensamkommande

Antalet ensamkommande barn och unga som gäller under avdelningens ansvar har under året minskat med 19 procent till 421 barn och ungdomar. Antalet anvisningar har under året varit 11 stycken.

Under året har alla individavtal omförhandlats i flera omgångar. Detta var nödvändigt att göra utifrån att de nya ersättningsreglerna kraftigt reducerade ersättningen från Migrationsverket. Omförhandlingarna gav önskad effekt och resulterade i stora besparingar. Andra åtgärder som förvaltningen vidtagit under året för att anpassa kostnaderna till de nya ersättningsreglerna är uppsägning och avslut av externa avtal med vårdgivare. Vidare genomfördes omställning av boende inom den egna regin från HVB till stödboende.

En kategorisering utifrån ungdomens enskilda förutsättningar och behov har genomförts. Syftet är att ha hög kvalitet i vad som går att erbjuda och bygga för en god integration. Flertalet HVB och stödboende har under året som ett led i detta också genomfört eget hushåll, där ungdomen får ta eget ansvar för ekonomi och mathushållning. Detta har fallit väl ut och processen fortgår under 2018.

Medarbetare

Källa: Egen uppföljning

Den ackumulerade korttidssjukfrånvaron har varit genomgående låg, ackumulerat för året 2,26 %, långtidssjukfrånvaro ligger något högre 3,81 %. Totalt ger det 6,1 %, jämfört med föregående år (5,2 %) är det långtidssjukfrånvaron som har ökat och korttidsfrånvaron ligger på samma nivå.

Rekryteringsarbetet inom barn- och ungdomsvården har medfört att bemanningen förbättrats under 2017. Utsikterna för att bemanna med egen personal istället för konsulter ser inför 2018 bättre ut än på länge.

Medarbetarenkäten visar att nämnden inom områdena motivation, styrning och ledarskap ligger nära kommungenomsnittet. Inom område arbetssituation har förvaltningen högre värde än kommunen i sin helhet. Utifrån resultatet av medarbetarundersökningen 2017 har det identifierats ett antal prioriterade områden inom vilka man behöver genomföra åtgärder. Dessa områden är hög arbetsbelastning och för kort återhämtningstid (framförallt inom

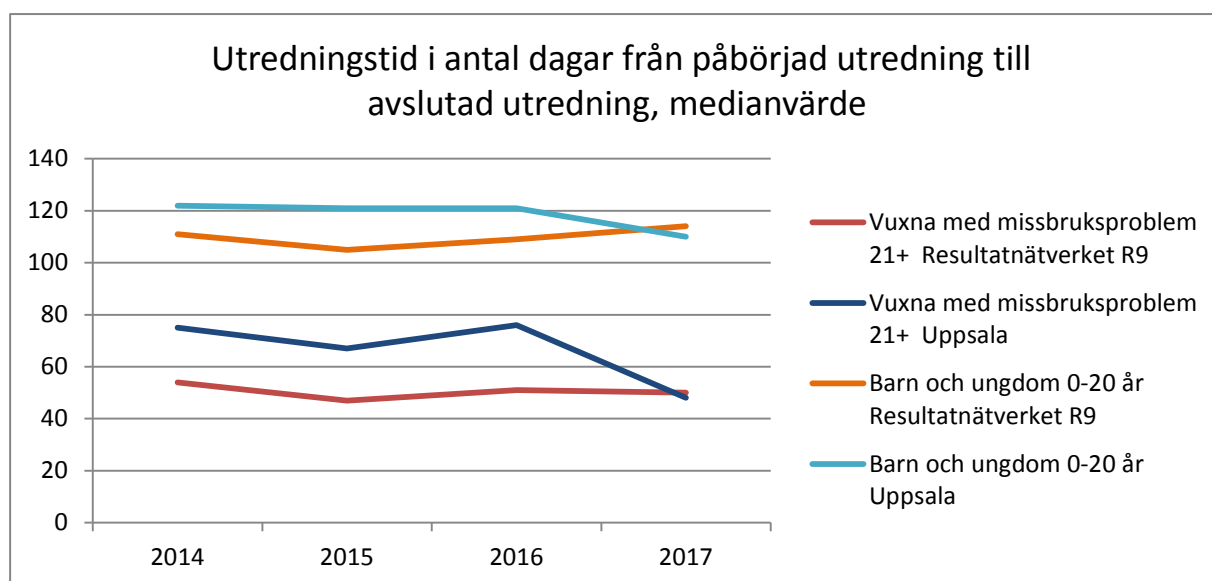
myndighet, barn- och ungdom), hot- och våld samt konflikthantering. I övrigt har det identifierats samma risker som de kommungemensamma.

Kvalitet och effektivitet

Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)		2015	2016	2017
Barn 0-12 år	Resultatnätverket R9	71	71	73
	Uppsala	73	72	73
Ungdomar 13-20 år	Resultatnätverket R9	76	77	78
	Uppsala	77	72	77
Vuxna med missbruksproblem 21+	Resultatnätverket R9	74	68	76
	Uppsala	80	75	78

Källa: Kolada

Måttet ”ej återaktualiserad” ger en indikation på att socialtjänstens insatser ger önskat resultat. Uppsala kommun har förbättrat resultatet för ungdomar 13-20 år under 2017 och ligger inom barn- och ungdomsvården på ett likvärdigt resultat som genomsnittet för R9¹-kommunerna och andra större städer för detta mått. Avseende vuxna med missbruksproblematik ligger Uppsala något högre än R9-kommunerna. Uppsalas goda resultat för vuxna missbrukare kommer som tidigare nämnt av ett nära samarbete mellan öppenvård och myndighetsutövning, vilket ger en bättre bedömning och planering av eventuella fortsatta insatser efter grundbehandling.

Källa: Kolada

Uppsala kommun har under 2017 effektiviserat sitt arbete och sänkt medianvärde för utredningstiden gällande både barn och ungdom och vuxna med missbruksproblem till ett

¹ R9-kommunerna utgörs av Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro

värde under R9-kommunerna. Det är första gången Uppsala har kortare utredningstider än R9-kommunerna sedan Uppsala började mäta detta 2014.

Framtida utmaningar

Följande utmaningar har identifierats för nämnden inför 2018 och framåt:

- Samhällsutvecklingen med ökad polarisering medför risk för social oro, ökat missbruk och kriminalitet.
- Svårt ekonomiskt läge för nämnden, särskilt avseende barn- och ungdom, medför risk för bristande kvalitet och rättssäkerhet.
- Skapa goda arbetsförhållanden för att behålla personal.
- Brist på boende/lokaler i rätt prisnivå för nämndens målgrupper.
- Risk för att nämnden inte kan möta invånarnas behov vid stora förändringar i omvärlden.
- Många utvecklingsområden samtidigt i kommunen.

Handläggare
Elisabeth Karlsson

Datum
2018-01-29

Diarienummer
SCN-2016-0347

Socialnämnden

Rapportering av internkontrollplan i samband med årsbokslut

Hög personalomsättning

Kontrollmomentet för hög personalomsättning är personalomsättning, antal nyanställd personal och vakanser.

Under perioden september till och med december har 4 socialsekreterare påbörjat anställning inom myndighet barn och ungdom.

Under samma period har 9 socialsekreterare slutat sin tjänst inom myndighet barn och ungdom.

Under året har flera olika insatser på myndighet barn och ungdom lett fram till att antalet vakanser på myndighetssidan har minskat.

Tydlig rubricering av ärenden och handlingar till nämnd

Kontroll har skett av ett ärende vid varje nämndssammanträde under hösten 2017, som urval har ärende 4 på dagordningen valts, utom i augusti nämnd där ärende 3 valdes.

I samtliga fall bedöms ärendets rubrik och dokumentnamn spegla vad ärendet avsåg och därmed vara återsökningsbara i diarium och protokoll.

Resultatet av interkontrollen motsvarar föregående delavstämningar.

Korrekt hantering av delegationsbeslut

Kontrollmomentet består av att kontrollera att delegationsbeslut har anmälts till nämnden och att de har anmälts inom skälig tid (inom tre månader bedöms som skälig tid). Kontrollen har gjorts av nämndsekreterare. Fyra stickprov har valts ut från en lista inför denna delrapportering.

Ärende 1 avser dirketupphandling av stödboende, ärendet innehåller den obligatoriska dokumentationen för direktupphandling, det går dock inte ur dokumentationen att utläsa att beslut fattat av rätt delegat eller att beslutet är anmält till nämnd.

Ärende 2 avser ordförandebeslut med anledning av tillfälligt kommunbidrag för ensamkommande, rätt delegat har fattat beslutet och beslutet är anmält i nämnd i rätt tid.

Ärende 3 avser ett beslut att avslå begäran om att få ut handlingar. Beslutet fattat av biträdande avdelningschef, vilket är korrekt delegat. Beslutet är dock inte anmält i nämnd.

Ärende 4 avser direktupphandling av öppenvård. Av den obligatoriska dokumentationen framgår inte vem som fattat beslutet och beslutet är inte anmält i nämnd.

Av interkontrollen framgår att vem som är delegat inte går att utläsa ur ärendenas dokumentation. När det gäller dirketupphandling av insatser till enskild sker dessa efter biståndsbeslut fattats. Idag framgår vilken utförare som ska hantera verkställigheten av biståndsbeslutet, varför den som fattat biståndsbeslutet får anses vara delegat även vid dirketupphandlingen, detta går dock inte att eftersöka utifrån den dokumentation som finns i ärendet. Resultatet motsvarar förgående delkontroller.

Utifrån kontrollen kan även konstateras att förvaltningen kan behöva ta fram rutiner för hur beslut som inte registreras i verksamhetssystem ska anmälas till nämnd.

Obehörigt tillträde till uppgifter

Kontrollmomentet består i att kontrollera att behörigheter följer delegations- och arbetsordning, kontroll av intern sekretess i verksamhetssystemet och kontroll att obehörig personal inte bereder sig tillgång till sekretesskyddade uppgifter.

Behörigheten i olika verksamhetssystem styrs via det personaladministrativa systemet Iris, vilket innebär att ev förändringar av tjänst rapporteras via utdrag ur Iris till chef.

Några loggkontroller har inte gjorts ur verksamhetssystemet procapita.

Inleder utredning till barns skydd i tillräcklig omfattning

Kontrollmomentet består i att granska om beslut om utredning enligt SoL 11:1 inleds i tillräcklig omfattning. Stickprov tas i samband med individutskott. Urvalet av ärenden har gjorts av individutskottens justeringsman. Redovisning av ärenden avseende beslut att ej inleda utredning har gjorts på individutskotten. Samtliga redovisade ärenden har varit utan anmärkning.

Representation

Kontrollmomentet består i att kontrollera att vederbörlig specifikation finns bilagda fakturorna.

12 stickprov genomfördes vid detta tillfälle. Kontroll gjordes av om deltagarlista och syfte fanns med. Syfte fanns angivet i samtliga fall utom ett. Deltagarlista saknades i ett flertal fall. I de fall deltagarlista saknades gällde inköpen gåvor.

Kvalitetssäkring av avtal

Tre avtal har slumpmässigt valts ut ur diariesystemet. Avtalen var undertecknade av behörig personal. Samtliga avtal hade tydliga villkor avseende tid, kostnad och tjänst.

Ramavtal

Vid denna kontroll har fem inköp från ramavtal på avdelning vuxen kontrollerats. I fyra fall hade avrop gjorts enligt ramavtalet och i ett fall hade avropsordning frångåtts utifrån den enskildes individuella behov och önskemål.

Felaktig utbetalning av posten övriga kostnader

Kontrollmomentet består av en granskning av att rutiner för avsläpp av posten ”övriga kostnader” följs. Kontrollen ska säkerställa att beslutsmeddelande finns och att kostnaden är rätt konterad.

Tog 12 stickprov. Kontroll om beslutsmeddelande fanns och om kontering var korrekt.

Beslutsmeddelande fanns i sex fall av de 12 kontrollerade ärendena. I tre fall var konteringen felaktig.

Bisysslor

En webenkät har skickats till förvaltningens anställda och 268 personer har besvarat enkäten. Av de svarande uppger 40 personer att de inte känner till kommunens riktlinjer för bisyssla. 29 personer uppger att de har en bisyssla och samtliga anger att de har anmält sin bisyssla till arbetsgivaren. 40 personer har svarat att de har kännedom om bisysslor inom kommunen som lett till att arbetsuppgifter och förtroende har påverkats eller skadats eller att beslut eller myndighetsutövning har påverkats.

Mutor och jäv

För att kontrollera kunskapen kring mutor och jäv har en webenkät skickats till socialnämndens politiker och förvaltningens anställda. Svar inkom från 11 politiker och 268 tjänstemän.

Huvudparten av de svarande politikerna anser sig ha kännedom om regelverket och policyn för mutor och jäv. En person uppger sig varit utsatt för försök till givande av muta.

Av svaren från tjänstemännen går att utläsa att relativt många (ca 20 %) av de svarande inte vet eller säger sig inte ha tillräcklig kunskap om jäv.

20 personer uppger att de varit med om situationer där de haft svårt att avgöra om de kunnat ta emot en gåva. Av de exempel som framkommer räknas gåvor och presenter från klienter, familjer och i några fall gåvor från leverantörer.

Direktupphandling

Kontroll har gjorts av fem fakturor. I två fall har direktupphandling skett inom områden där nämnden har ramavtal för motsvarande vårdbehov. I båda fallen har placeringen tillkommit före ramavtal och anledning till fortsatta avtal varit kontinuitet för den enskilde. I de tre fall som inte bedöms täckas inom nämndens ramavtal bedöms de enskilde behoven vara större eller av annan karaktär om som täcks av nämndens ramavtal.

Återsökning av statsbidrag för ensamkommande

Kontrollmomentet består av att kontrollera att rätt belopp erhålls genom att fånga upp kostnader som är återsökningsbara och att återsökning sker inom aktuell tidsfrist, så att likviditeten säkerställs.

Kontroll har gjorts av återsökningar av boendeersättningar som ska vara Migrationsverket tillhanda under år 2017 och de nya schablonersättningarna. Uppgifter har inhämtats genom Dokä och från den Excelfil som handläggarna använder för att dokumentera återsökningar.

Återsökningarna enligt de gamla ersättningsreglerna har gjorts för till och med juni, från och med juli är ersättningsreglerna förändrade där utgångspunkten är schablonersättningar. Enligt de nya återsökningsreglerna kan kommunerna fortsättningsvis återsöka för LVU- vård, SoL-vård som är LVU liknande och ankomst. Återsökningarna för dessa grupper har gjorts för det tredje kvartalet. Återsökningar för det fjärde kvartalet kan tidigast göras år 2018. Angående erhållna schabloner så pågår utveckling av dessa kontroller. Hittills har man kontrollerat två av tre schablongrupper avseende ersättning per boendedygn.

Utbetalning av arvode till uppdragstagare

I och med införandet av kontroller vid utbetalningar till uppdragstagare under 2017 har ett antal felkällor uppmärksammats. På grund av det stora antalet fel har samtliga ärenden kontrollerats före varje utbetalning. Genom kontrollerna har felaktiga utbetalningar på mellan 50 000 – 150 000 kronor varje månad kunnat undvikas. Genom kontrollerna och förbättrade arbetsmetoder har felet succesivt minskat under 2017.

Bedömning

Vid deluppföljning av den interna kontrollen för 2017 framgår att det finns några utvecklingsområden inom nämndens verksamheter för att öka regelefterlevnad och kvalitet. Förbättringsarbetet för utbetalningar till uppdragstagare behöver fortsätta även under 2018. Rutinerna för anmälan av delegationsbeslut som inte registreras i verksamhetssystem behöver tydliggöras och spridas. Rutiner och arbetsmetoder för kontering av kostnader kan behöva uppdateras eftersom flera kontrollerade ärenden var felkonterade. Utifrån svaren på enkäterna mutor, jäv och bisyssla kan konstateras ett behov av utbildningsinsatser.

Nyckeltal

Bokslut 2017

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: familjehemsvård för barn och ungdom (5732)

	Bokslut 2017
1) Kostnad per vård dygn i familjehem	
Totala kostnader	82 583
Avgår: övriga intäkter*)	2 807
Nettokostnad	79 776
Antal vård dygn**)	64 544
Nettokostnad per vård dygn	1,2

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer 0-20 år folkbokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse i familjehem under åre

Ev kommentarer

Kostnad konto 4631, 5041, 5531. Tillägg 32,14% på konto 5041

Intäkt 3510, 3561, 313256

et

Nyckeltal
 Bokslut 2017
 Nämnd: Socialnämnden
 Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Institutionsvård för barn och ungdom (5731)

	Bokslut 2017
1) Kostnad per vårddygnet på institution	
Totala kostnader	137 351
Avgår: övriga intäkter*)	3 228
Nettokostnad	134 123
Antal vårddygnet**)	29 936
Nettokostnad per vårddygnet	4,480

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

***) Antal placeringsdygnet för personer 0-20 år bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på institution under året.

2) Varav kostnad per vårddygnet på externa institutioner

Totala kostnader	78 262
Avgår: övriga intäkter*)	3 096
Nettokostnad	75 166
Antal vårddygnet**)	19 566
Nettokostnad per vårddygnet	3,842

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

***) Antal placeringsdygnet för personer 0-20 år bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på externa institutioner und

Ev kommentarer

Kostnad är hämtad ifrån konto 4631 köp av huvudverksamhet. Kostnaden är korrigerad med resultatet ifrån egenreg
 Intäkt är hämtad ifrån 3561, även projektintäkter ifrån

I första nyckeltalet alla motparter, i nyckeltal 2 exkl motpart K2300. Av intäkt så tillhör 18% moms intäkte egen regi

Bör Migrationsverkets ersättning ingå eller ej beror på om de är med i statistiken.

er året.

ji för resp verksamhetskod.

så den är avdragen i nyckeltal 2.

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Strukturerad öppenvård (5733)

	Bokslut 2017
1) Kostnad per vårdtagare	
Totala kostnader	82 156
Avgår: övriga intäkter*)	0
Nettokostnad	82 156
Antal vårdtagare	879
Nettokostnad per vårdtagare	93,5

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

***) Antal personer 0-20 år folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård.

2) ~~Varav~~ kostnad per vårdtagare hos externa utförare

Totala kostnader	26 343
Avgår: övriga intäkter*)	879
Nettokostnad	25 464
Antal vårdtagare externt	143
Nettokostnad per vårdtagare externt	178,1

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

***) Antal personer 0-20 år folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård i privat regi.

Ev kommentarer

*Antal unika personer i öppenvårdsinsatser ej enbart strukturerad. From 2017 räknas inte stödboende med.

~~Varav~~ ** En person kan ha haft både interna och externa öppenvårdsinsatser så det blir missvisande. Bättre om det står "Kostnad per vårdtagare hos externa utförare".

Räknar vi insatser och inte unika personer så kan man räkna varav.

Kostnad konto 4631, 5041, 5531. Tillägg 32,14% på konto 5041

Intäkt 3561, 313256

I första nyckeltalet alla motparter, i nyckeltal 2 exkl motpart K2300 på konto 4631

<i>Kostnad per vård dygn på institution</i>	Bokslut mar 2017	Bokslut aug 2017	Bokslut helår 2017
Totala kostnader	33 854	92 814	143 794
Avgår: övriga intäkter	538	1 929	3 228
Nettokostnad	33 316	90 886	140 565
Antal vård dygn	6 902	19 869	29 936
Nettokostnad per vård dygn	4,827	4,574	4,696